

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Mødet er åbnet.

Medlemmer af Folketinget Torben Hansen (S) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af rent drikkevand.

(Beslutningsforslag nr. B 143).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig:

Redegørelse om udviklingen på specialundervisningsområdet efter kommunalreformen. (Redegørelse nr. R 15).

Eksemplarer vil blive omdelt og redegørelsen optaget i Folketingstidende.

Velfærdsministeren (Karen Jespersen) har meddelt mig, at hun ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig:

Redegørelse om udviklingen på socialområdet efter kommunalreformen. (Redegørelse nr. R 14).

Også her vil eksemplarer blive omdelt og redegørelsen optaget i Folketingstidende.

Kl. 09:01

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Forespørgsel nr. F 38:**Forespørgsel til statsministeren:**

Hvad kan statsministeren oplyse om det videre arbejde med anbefalingerne i Grønlandsk-dansk selvstyrekommissions betænkning om en selvstyreordning for Grønland?

Af Henrik Høegh (V), Mogens Jensen (S), Søren Espersen (DF), Kristen Touborg (SF), Per Ørum Jørgensen (KF), Niels Helveg Petersen (RV), Line Barfod (EL), Naser Khader (NY), Juliane Henningsen (IA), Lars-Emil Johansen (SIU), Pia Christmas-Møller (UFG) og Gitte Seeberg (UFG).

(Anmeldelse 21.05.2008. Fremme 23.05.2008).

Kl. 09:02

Formanden:

Jeg skal her oplyse, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse og de efterfølgende tredje- og andenbehandlinger forventes at finde sted fra og vil ikke finde sted før kl. 12.30.

Den første, der får ordet til begrundelse, er ordføreren for forespørgerne, hr. Henrik Høegh.

Kl. 09:02

Begrundelse**Henrik Høegh (V):**

I Venstre er vi positive over for Selvstyrekommissionens rapport. Den rummer muligheder, men også udfordringer og opgaver for det grønlandske folk. Det er værd at understrege, at det nye forslag til selvstyreordning ligger inden for rammerne af det eksisterende rigsfællesskab og tager udgangspunkt i Grønlands nuværende forfatningsmæssige placering, dvs. i den eksisterende grundlov.

Med forslaget til en ny selvstyrelov kan Grønland således overtage samtlige sagsområder med undtagelse af følgende, nemlig: statsforfatningen, udenrigspolitik, forsvars- og sikkerhedspolitik, Højesteret, statsborgerskab, valuta- og pengepolitik.

Generelt har det været kommissionens anbefaling, at det efter overtagelsen af et sagsområde kan være hensigtsmæssigt med et fortsat samarbejde mellem grønlandske og danske myndigheder og institutioner på området. Et sådant samarbejde kan aftales mellem de grønlandske og danske myndigheder i forbindelse med en sagsovertagelse.

På et enkelt område har kommissionen dog fundet grundlag for at anbefale en specifik samarbejdsmodel; det har været kommissionens opfattelse, at råstofområdet på det faglige niveau har en sådan karakter, at der bør etableres et nærmere samarbejde i forbindelse med overtagelsen.

Med hensyn til den økonomiske del af det må det siges, at den her aftale er en god aftale, ikke mindst for Grønland; men også denne del af Selvstyrekommissionens forslag kan Venstre bakke op om.

Rapporten understreger princippet om, at Grønland på linje med Færøerne overtager større ansvar for egne forhold, således at der er overensstemmelse mellem rettigheder og pligter, herunder også økonomiske forpligtelser.

Det er vigtigt, at Grønland får denne økonomiske udvikling, så økonomien gradvis bliver mere selv bærende og frigjort fra det danske bloktilskud. Således bemærkes, at bloktilskuddet nu – ud over reduktionerne ved stigende mineralindtægter – har et maksimum på det nuværende beløb plus de almindelige pristalsreguleringer.

Ifølge folkeretten kan det grønlandske folk betragtes som et folk. Det tilkommer derfor det grønlandske folk at bestemme graden og omfanget af selvstændighed inden for de aftalte rammer.

Afslutningsvis... (*Formanden*: Er det ikke ordførertalen, der læses op, eller er det begrundelsen?) Undskyld! Det er ordførertalen, jeg er godt i gang med. (*Formanden*: Ja, men skulle ordføreren ikke gemme den?) Den må jeg hellere gemme lidt. Det er rigtigt.

Vi har ønsket denne forespørgsel, fordi vi med baggrund i Selvstyrekommissionens rapport gerne vil have en redegørelse fra regeringen om, hvordan regeringen ser arbejdet og perspektiverne i fremtiden i forbindelse med Selvstyrekommissionens rapport og forhandlingerne med Grønland.

Kl. 09:05

Formanden:

Ja tak. Så er det statsministeren for besvarelse.

Kl. 09:05

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Regeringens syn på forholdet mellem Danmark og Grønland og Færøerne tager som bekendt sit

udgangspunkt i princippet om folkenes selvbestemmelsesret. Og det er derfor regeringens opfattelse, at Grønlands og Færøernes fremtid besluttet af det grønlandske folk og af det færøske folk.

Det er samtidig regeringens politik at modernisere og forny rigsfællesskabet i samarbejde med både de grønlandske og de færøske myndigheder. Vi anser rigsfællesskabet for at være et værdifuldt fællesskab – et fællesskab, der bygger på ligeværdighed og gensidig respekt mellem vore tre folk.

Det er derfor glædeligt, at både Grønland og Færøerne har valgt at udvikle deres relationer til Danmark inden for rigsfællesskabet. Og jeg anser det for helt naturligt, at det grønlandske folk og det færøske folk ønsker at tage et større ansvar for egne forhold.

Det er på den baggrund, at man skal se beslutningen i sommeren 2004 om at nedsætte den Grønlandsk-danske selvstyrekommission – en beslutning, som et meget bredt flertal i Folketinget og i det grønlandske Landsting stod bag ved.

Nu står vi så med resultatet af den Grønlandsk-danske selvstyrekommissions arbejde. Kommissionen har haft to helt centrale opgaver, for det første at komme med forslag til, hvordan de grønlandske myndigheder kan overtage yderligere kompetence, hvor dette er forfatningsretligt muligt, og for det andet at komme med forslag til en nyordning af de økonomiske mellemværender mellem Danmark og Grønland, som bygger på princippet om overensstemmelse mellem rettigheder og pligter.

Jeg vil kort redegøre for hovedlinjerne i de anbefalinger, som er indeholdt i Selvstyrekommissionens forslag til en ny lovgivning.

For det første vil jeg nævne Grønlands muligheder for at overtage yderligere sagsområder:

I kommissionens forslag ligger, at selvstyret efter egne beslutninger kan overtage langt de fleste af de sagsområder, som ikke allerede er overtaget med hjemmestyreordningen. Blandt de vigtigste er råstofområdet, politi, retspleje, herunder oprettelse af domstole, kriminalforsorg, strafferet, udlændingeområdet og grænsekontrol, person-, familie- og arveret, det selskabsretlige område samt finansiel regulering og tilsyn.

Overtagelser af de sagsområder vil ske, når de grønlandske myndigheder træffer beslutning om det, og med den konsekvens, at det herefter er Grønland, der finansierer sagsområdet.

Hensynet til rigsfællesskabet og særlige bestemmelser i grundloven indebærer, at nogle få områder ikke vil kunne overtages. Der er tale om statsforfatningen, statsborgerskab, udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitik, Højesteret samt valuta- og pengepolitik.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at den færøske selvstyreordning, der blev gennemført i 2005, bygger på den samme forfatningsretlige vurdering.

Det andet emne, jeg vil fremhæve, er de fremtidige økonomiske relationer mellem Danmark og Grønland. De betyder efter kommissionens forslag, at statens tilskud til Grønland bliver fastfrosset på det nuværende niveau på 3,2 mia. kr. årligt – realt; at indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland tilfalder selvstyret, idet statens tilskud reduceres med et beløb, der svarer til halvdelen af disse indtægter, bortset fra de første 75 mio. kr. årligt, der tilfalder selvstyret.

Ud over det er det kommissionens anbefaling, at statens tilskud bortfalder helt for fremtiden, efter at selvstyret første gang måtte få så store råstofindtægter, at statens tilskud bliver reduceret til nul kroner, også selv om råstofindtægterne så efterfølgende skulle falde igen. Når statens tilskud måtte blive reduceret til nul kroner, foreslår kommissionen endvidere, at der bliver indledt forhandlinger mellem regeringen og landsstyret om de fremtidige økonomiske relationer mellem Grønland og Danmark. I sådanne forhandlinger indgår bl.a. spørgsmålet om fordelingen af råstofindtægterne og om genoptagelse af statens tilskud til Grønland. Hvis der ikke bliver indgået nogen aftale om andet, så vil statens tilskud herefter være bortfaldet, og hver part beholder sine skatteindtægter fra råstofaktiviteter i Grønland, herunder selvstyret sine eventuelle koncessionsafgifter.

Om råstofområdet vil jeg gerne fremhæve, at kommissionen foreslår, at råstofområdet kan overtages efter de samme principper som andre sagsområder. Hvis råstofområdet bliver overtaget, så er det selvstyret, der får det lovgivende og administrative ansvar på området. Grønland får ret til at råde over råstofferne i undergrunden, ret til at oppebære indtægterne fra disse råstoffer og skal så i øvrigt selv afholde udgifterne på området. Men det er vigtigt at understrege, at overtagelse af højhedsretten over Grønland er knyttet til det tidspunkt, hvor Grønland måtte beslutte at blive selvstændigt. På disse punkter svarer forslaget til den færøske ordning.

Kommissionen foreslår så i øvrigt, at danske og grønlandske institutioner på råstofområdet i

hvert fald i en årrække fortsat samarbejder og dermed sikrer videre efterforskning på området.

For det tredje vil jeg nævne kommissionens forslag til nye regler for samarbejdet mellem Grønland og Danmark vedrørende regeringens lovgivningsinitiativer. Disse forslag til regler vil indebære en udvidet inddragelse af de grønlandske myndigheder. Kommissionen foreslår, at regeringens forslag til love, der omfatter eller vil kunne sættes i kraft for Grønland, skal fremsendes til selvstyret til udtalelse inden fremsættelsen i Folketinget, og at regeringen skal afvente selvstyrets udtalelse, hvis forslaget indeholder bestemmelser, der udelukkende gælder for Grønland eller har særlig betydning for Grønland.

Endelig er det fjerde emne, jeg vil nævne, muligheden for Grønlands selvstændighed på sigt. Kommissionens forslag til en bestemmelse om Grønlands adgang til selvstændighed betyder, at hvis det grønlandske folk træffer beslutning om Grønlands selvstændighed, bliver der indledt forhandlinger mellem regeringen og landsstyret med henblik på at gennemføre en sådan selvstændighed.

En aftale skal indgås med samtykke fra Landstinget og skal godkendes ved en folkeafstemning i Grønland, og så skal Folketinget også give sit samtykke.

Forslaget respekterer altså grundlovens bestemmelse om Folketingets kompetence til at beslutte indskrænkninger af riget.

Herudover har kommissionen udarbejdet udkast til lovforslag om personalemæssige forhold og ændringsforslag til eksisterende lovgivning i tilknytning til indførelsen af selvstyre.

Om den videre behandling af kommissionens betænkning efter debatten i dag kan jeg oplyse, at landsstyreformanden og jeg vil drøfte kommissionens lovudkast. Efter disse forhandlinger sender regeringen lovudkastene i høring hos hjemmestyret i henhold til proceduren i hjemmestyreloven.

Jeg kan oplyse, at landsstyret har besluttet, at behandlingen i Grønland vil omfatte en vejledende folkeafstemning den 25. november 2008 om indførelse af selvstyre i Grønland, og at landsstyrets forventning er, at Grønlands Landstings godkendelse af lovudkastene vil ske i januar 2009.

Regeringen forventer herefter at kunne fremsætte lovforslagene i Folketinget i februar 2009 med henblik på ikrafttræden den 21. juni 2009,

altså på Grønlands nationaldag, ganske som foreslået af kommissionen.

Lad mig sige afsluttende, at regeringen ser gennemførelsen af en selvstyrelov som det bedste udgangspunkt for en videreførelse af de markante fremskridt, som Grønland i rigsfællesskab med Danmark har gennemlevet under hjemmestyreordningen. Men det er også vigtigt at understrege, at forudsætningen for fortsat udvikling hen mod et øget selvstyre i Grønland er større økonomisk selvbærenhed og mindre afhængighed af statens tilskud for Grønlands vedkommende.

Derfor må den helt centrale bestræbelse i de kommende år være at udvikle Grønlands evne til selv at skabe beskæftigelse og selv at tjene indkomst til det grønlandske samfund.

Kl. 09:16

Formanden:

Tak til statsministeren.

Så går vi over til den egentlige forhandling, og den første er hr. Henrik Høegh som ordfører for forespørgerne.

Kl. 09:16

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Henrik Høegh (V):

Ja, så tager vi det i en lidt forkortet udgave.

I Venstre er vi positive over for Selvstyrekommissionens rapport. Den rummer muligheder, men også udfordringer og opgaver for det grønlandske folk. Med forslaget til den ny selvstyrelov kan Grønland således overtage samtlige sagsområder – med undtagelse af de af statsministeren nævnte områder.

På et enkelt område har kommissionen dog fundet grundlag for at anbefale en specifik samarbejdsmodel. Det har været kommissionens opfattelse, at råstofområdet har en sådan karakter, at der bør etableres et nærmere samarbejde på det faglige niveau i forbindelse med overtagelsen.

Den økonomiske del af aftalen må vel siges at være en fair og god aftale for Grønland. Denne del af Selvstyrekommissionens forslag bakker Venstre også op om.

Rapporten understreger princippet om, at Grønland på linje med Færøerne overtager større ansvar for egne forhold, således at der er

overensstemmelse mellem rettigheder og pligter, herunder også økonomiske forpligtelser.

Det er vigtigt, at Grønland får en økonomisk udvikling, hvor økonomien bliver gradvis mere selv bærende og frigjort fra det danske bloktilskud. Således bemærkes, at bloktilskuddet – ud over reduktionerne ved stigende mineralindtægter – nu også har et maksimum på det nuværende beløb plus almindelige prisreguleringer.

Ifølge folkeretten kan det grønlandske folk betragtes som et folk. Det tilkommer derfor det grønlandske folk at bestemme graden og omfanget af selvstændighed inden for de aftalte rammer.

Afslutningsvis vil jeg sige, at dette forslag både giver Grønland muligheder og udfordringer. Med forslaget er der også gode muligheder for et fremtidigt godt og loyalt samarbejde mellem Grønland og Danmark, hvor vi så er enige om at fortsætte bl.a. rigsfællesskab og højhedsretten i de nuværende rammer.

På baggrund af ovenstående skal jeg fremsætte følgende forslag til vedtagelse på vegne af samtlige Folketingets partier og medlemmer på nær Dansk Folkeparti:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at Selvstyrekommissionens forslag til lov om Grønlands selvstyre vil danne grundlag for regeringens forhandlinger med Grønlands landsstyre om en selvstyreordning for Grønland.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 77).

Kl. 09:19

Formanden:

Ordføreren skal lige blive og se, om der er korte bemærkninger. Der er fremsat følgende forslag til vedtagelse:

»Folketinget konstaterer, at Selvstyrekommissionens forslag til lov om Grønlands selvstyre vil danne grundlag for regeringens forhandlinger med Grønlands landsstyre om en selvstyreordning for Grønland.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 77).

Dette forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger.

Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Henrik Høegh. Den næste ordfører er hr. Mogens Lykketoft.

(Ordfører)

Mogens Lykketoft (S):

Jeg synes, det er en stor og vigtig sag, vi debatterer i denne forespørgsel.

For mig personligt er der meget stærke følelser forbundet med samhørigheden mellem det grønlandske og det danske folk. Efter vores opfattelse skal rigsfællesskabet ikke være en udgift; det er en stor rigdom, der er oparbejdet gennem det historiske samvær, vi nu engang har haft, med tætte familiebånd og tætte menneskelige relationer, og jeg tror, at uanset hvordan selvstyre og eventuelt engang fuld selvstændighed for Grønland vil udvikle sig, vil de nære familieforhold, de tætte menneskelige relationer, det mentale sammenhold og den gensidige opfattelse af, at det er en rigdom at have det fællesskab, bestå.

Jeg synes, der er blevet gjort et utrolig godt stykke arbejde i Selvstyrekommissionen. Der skal lyde ros til formanden, Jonathan Motzfeldt, og næstformanden, Mejdahl, men også til hr. Frank Jensen, som i meget høj grad har ledet forhandlingerne – også om den økonomiske løsning på råstofområdet, som er en vigtig del af Selvstyrekommissionens resultat.

Overskriften på det her bør være: Vi har ingen ret til og vi har intet ønske om hernede i Danmark at herske over Grønland.

Gennem de næsten 30 år, der er forløbet, har det været spændende og udfordrende i samarbejde med hjemmestyret at bidrage til, at Grønland kunne komme ind i en moderne udvikling. Vi kender alle vanskelighederne. Statsministeren har selvfølgelig ret i, at der er meget, der skal gøres endnu for, at den grønlandske økonomi bliver selvbåren. Men jeg synes, vi skal være stolte af, at vi inden for rigsfællesskabet kan håndtere en udvikling på den måde, som Selvstyrekommissionens redegørelse er et udtryk for. Det er vigtigt for Grønland, men også vigtigt for at understrege, at vi ikke har ønsket om at herske over Grønland, at suverænitetsretten nu indskrives i selvstyreloven.

Lovmekanikken er jo klar, når selvstyreloven om et års tid er vedtaget. Grønland kan hjemtage alt undtagen grundloven, udenrigspolitikken, forsvarspolitikken, statsborgerskabet og valuta- og pengepolitikken. Bloktilskuddet er der, indtil råstofindtægter hen ad vejen måtte gøre det overflødigt.

Jeg synes, der er lagt op til et rigtig godt, stærkt fortsat samarbejde mellem Grønland og

Kl. 09:19

Danmark, og jeg synes, det vigtigste, vi kan bidrage med i den videre debat, er at undgå den smålighed, der kommer til udtryk, når nogle indimellem betragter Grønland som en udgift for Danmark, som vi på en eller anden måde skal have betalt tilbage.

Jeg håber, at debatten her entydigt kan afspejle det andet, det positive, det værdifulde syn på det fællesskab, vi efter min opfattelse forhåbentlig i mange år endnu kan have inden for et moderniseret rigsfællesskab.

Kl. 09:23

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 09:23

Søren Espersen (DF):

Socialdemokratiets ordfører siger, at Danmark ingen ret har til at herske over Grønland. Det kan jeg sådan set give ordføreren ret i. Det er noget, vi bestemmer her i Danmark. Det er bare et underligt udtryk at bruge. Det er, som om det her er et enten-eller: enten siger vi ja til Selvstyrekommissionens beretning, eller også påberåber vi os ret til at herske over Grønland.

Hr. Mogens Lykketoft siger, at vi ikke skal være smålige. Er hr. Mogens Lykketoft klar over, hvor store værdier der formodes at være i den grønlandske undergrund? Er hr. Mogens Lykketoft klar over, at vi måske taler om værdier til 10.000-12.000 mia. kr.? Så er det jo flot at stå her og med en håndbevægelse sige, at der ingen grund er til at være smålig. Hvad mener hr. Mogens Lykketoft egentlig med det?

Kl. 09:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 09:24

Mogens Lykketoft (S):

Nøjagtig, hvad jeg sagde. Hvis man anerkender, at Grønland har ret til suverænitet, er det selvfølgelig også i sidste ende Grønlands værdier, der er i den grønlandske undergrund, og hverken hr. Søren Espersen eller jeg ved, hvor store de er. Det er der vilde gætterier om. Det, der er helt sikkert, er, at udvindingen af de råstoffer vil være forbundet med betydelig større udgifter end udvindingen af tilsvarende råstoffer andre steder i verden.

I virkeligheden handler det her for mig om noget helt andet. Det handler om, at når man nogen gange rejser rundt i verden og f.eks. besøger meget velinformerede folk i Kina og diskuterer deres forhold til Taiwan, så spørger de nogle

gange: Hvad vil I så gøre, hvis Grønland eller Færøerne erklærer sig selvstændige? De bliver så meget overraskede, når vi siger, at det har de deres fulde ret til; det ville vi da ikke drømme om at anfægte; det er deres afgørelse. Det er den ånd, som det danske rigsfællesskab hviler på, og vi skal passe på ikke at anfægte den ånd med smålige diskussioner.

Kl. 09:25

Formanden:

Hr. Søren Espersen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 09:25

Søren Espersen (DF):

Der bliver ikke svaret på det, som jeg spørger om. Der bliver talt om Taiwan og Kina, og hvad grønlænderne har ret til, og at man ikke vil modsætte sig selvstændighed. Det er der da overhovedet ikke nogen i Folketinget der er uenige i, så lad være med at stille det op, som om den ene side er klar til det og den anden side bare er smålig.

Der smål fra hr. Mogens Lykketoft side sagt, at når grønlænderne har ret til suverænitet, har de også ret til alt, hvad der ligger i undergrunden, men det er ikke suverænitet, vi her taler om. Vi taler om en selvstyreordning. Kan vi ikke bare få en bekræftelse af, at suveræniteten endnu ikke er kommet? Det, der præcis er vores pointe, er, at vi ikke afgiver dele af undergrunden, så længe der ikke er tale om en egentlig suverænitetsafgivelse. Jeg vil gerne have hr. Mogens Lykketofts bekræftelse af, at det ikke er suverænitet, vi taler om, men selvstyre.

Kl. 09:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 09:26

Mogens Lykketoft (S):

Det behøver jeg jo ikke engang at bekræfte. Det tror jeg at alle er klar over. Det er ikke det, der er den interessante konstatering. Den interessante konstatering er, at vi diskuterer udviklingen fra hjemmestyre til selvstyre, som der nu er lagt op til af Selvstyrekommissionen, i det lys at Grønland har retten til at vælge at blive et helt suverænt land den dag og på det tidspunkt, de mener de er i stand til at løfte opgaven.

Kl. 09:27

Formanden:

Tak til hr. Mogens Lykketoft. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Søren Espersen.

(Ordfører)**Søren Espersen (DF):**

Det er formodentlig kendt af alle her, at Dansk Folkeparti står uden for Selvstyrekommissionens beretning, og at vi derfor vil afvise det lovforslag, som jeg forstår kommer i det nye år. Det har været en svær beslutning, for vi finder det ulykkeligt, at det ikke er et enigt Folketing, der står bag en så afgørende historisk lov og en lov med så enorme og langtrækkende konsekvenser for såvel Grønland som Danmark.

Der er flere ting i betænkningen, som vi mener burde være bedre, men Folketinget skal i dag vide, at vi i såvel Selvstyrekommissionen som direkte over for regeringen og regeringspartierne til det sidste gjorde, hvad vi kunne for alligevel at være med i en samlet indstilling til Landstinget og Folketinget. Vi gjorde yderligere i den elvte time Selvstyrekommissionen klart, at vi var parate til at renoncere på samtlige vores indvendinger – samtlige vores indvendinger – mod at bare en eneste formulering om fordelingen af indtægterne for råstoffer blev ændret. Det blev afvist med den begrundelse, at man ikke kunne få grønlænderne med på det.

Det, som vi ville have indført, var, at så længe der eksisterer et rigsfællesskab, så længe Grønland ikke er blevet et selvstændigt land, skal både Grønland og Danmark have glæde af de svimlende indtægter fra de enorme olieressourcer, der ligger ud for Grønlands kyster. Det vurderes, at der er værdier for 10.000 mia. kr. – 10.000 mia. kr.! Det er et overdådigt beløb. Det svarer til Danmarks samlede forsvarsudgifter i 500 år. Det svarer til bloktilskud i 3.000 år. Det svarer til, at det danske rige, herunder Grønland og Færøerne, i 100 år vil kunne sikre velfærd og velstand til alle borgere i riget.

Vi fandt det blot ret og rimeligt, at vi i den kommende lov ønskede indført, at såvel danskerne som grønlænderne skulle nyde godt af de enorme ikkemenneskeskabte ressourcer. Vi fandt det ret og rimeligt, fordi Danmark modsat andre kolonimagter ikke på et eneste tidspunkt af sin 300-årige historie sammen med Grønland har profiteret på forholdet, tværtimod. Vi fandt det ret og rimeligt, fordi der hvert år sendes 3,2 mia. kr. til Nuuk uden øremærkning, uden forbehold, uden krav om revision, uden krav af nogen art. Det er bare en gave svarende til en årlig fødselsdagscheck til hver eneste indbygger i Grønland på 65.000 kr.

Vi fandt det ret og rimeligt, fordi samtlige danske regeringer i nyere tid har været levende engageret i og optaget af at gøre tilværelsen for den menige grønlander så tryk og god som mulig og selv efter hjemmestyrets indførelse til enhver tid har været positivt optaget af beredviligt at assistere og træde til med råd og dåd, hvis hjemmestyret skulle anmode derom. Mon der er nogen af de tilstedeværende, der kender et eneste eksempel på, at en dansk regering i nyere tid har afvist at gøre det, som Grønlands hjemmestyre anmodede om? Jeg kender ingen eksempler.

Det er ikke ret og rimeligt, at 50.000 danske statsborgere i Grønland alene skal nyde frugterne af for 10.000 mia. kr. ikkemenneskeskabte værdier, mens danske statsborgere i Danmark i de næste 20 år, inden olien springer, bare kan få lov til at sende 75 mia. kr. af sted til selvstyret. Der er et godt gammeldags engelsk udtryk, som er dækkende for den slags: It's unfair. Det er unfair over for Danmark og det danske folk, og når rækkevidden af beslutningen for alvor bliver kendt af befolkningen herhjemme, vil der rejse sig et ramaskrig. Modsat indbyggerne i Grønland får indbyggerne i Danmark ikke lov til at give deres mening til kende ved en folkeafstemning. Det er i øvrigt blevet en kedelig vane, som regeringen har fået, med ikke at turde sende vidtrækkende historiske beslutninger til folkeafstemning af frygt for, hvad det danske folk kunne finde på at stemme.

At se rigets statsminister bogstaveligt talt danse rundt i Nuuk den 6. maj af ren lykke over, at betænkningen var på plads, var for mig en sær og uvirkelig oplevelse, og jeg har siden tænkt på, hvad der kunne være i betænkningen, som i den grad medførte en glædesrus hos statsministeren, som ellers normalt er kendetegnet ved værdighed og selvdisciplin. Mit svar er bekvemmelighed. Statsministeren ville, som med andre besværlige sten på vejen, også have denne besværlige sten smidt ud til siden, og derfor vil statsministeren ikke trods mange ihærdige opfordringer fra os engagere sig i sagen. Men befolkningen skal vide, at statsministeren ved bare at løfte et øjenbryn kunne have ændret selvstyreloven, således at den økonomisk også kom det danske folk til gavn og glæde, men statsministeren ville ikke. Derfor er denne lov i høj grad hans ansvar.

Jeg skal på vegne af Dansk Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget noterer, at Grønlandsk-dansk selvstyrekommissions arbejde har resulteret i en betænkning og et lovudkast til en selvstyreordning for Grønland, pålægges regeringen at arbejde for, at rigsfællesskabet styrkes og videreudvikles. I den forbindelse pålægges regeringen at fremsætte et lovforslag, som sikrer, at der – som tilfældet er i dag – også fremover sker en fair og ligelig fordeling mellem Danmark og Grønland af de indtægter, som hidrører fra råstofudvinding i den grønlandske undergrund.« (Forslag til vedtagelse nr. V 78).

Kl. 09:33

Formanden:

Der er fremsat følgende forslag til vedtagelse:

»Idet Folketinget noterer, at Grønlandsk-dansk selvstyrekommissions arbejde har resulteret i en betænkning og et lovudkast til en selvstyreordning for Grønland, pålægges regeringen at arbejde for, at rigsfællesskabet styrkes og videreudvikles. I den forbindelse pålægges regeringen at fremsætte et lovforslag, som sikrer, at der – som tilfældet er i dag – også fremover sker en fair og ligelig fordeling mellem Danmark og Grønland af de indtægter, som hidrører fra råstofudvinding i den grønlandske undergrund.« (Forslag til vedtagelse nr. V 78).

Også dette forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger.

Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til hr. Søren Espersen. Næste ordfører er hr. Kristen Touborg.

Kl. 09:34

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Det har været et meget interessant forløb, der har været i vores Selvstyrekommissions arbejde gennem de næsten fire år, der er gået. Vi har haft rigtig gode debatter, og indimellem også nogle højrøstede debatter, men det er jo et kvalitets-tegn på en fri debat. Man skal vende holdningerne, og kan man så nå frem til nogenlunde enighed, er det jo rigtig godt. Jeg har vel indimellem været lidt i tvivl om, hvad der egentlig var regeringens holdning til forskellige spørgsmål i løbet af projektet her. Men jeg må jo sige, at jeg synes, det er rigtig godt, at vi er havnet, hvor vi er. Jeg synes, at der er grund til – og det vil jeg gerne gøre på SF's vegne – at sige tak til de medlemmer, som har deltaget i kommissionens ar-

bejde, især til de medlemmer, som ikke er medlemmer af Folketinget mere. Jeg synes, man har gjort et stort stykke arbejde, og det er der grund til at sige tak for, synes jeg, her i dag.

SF finder, at det er meget vigtigt, at der er en bred tilslutning til forslaget fra Selvstyrekommissionen, og derfor hilser vi det jo meget velkommen, at der kun er et parti, som har følt, at de måtte stå udenfor.

Der er et enkelt område, jeg godt lige vil kommentere lidt nærmere, nemlig området økonomi- og erhvervsudvikling. Der var nedsat en arbejdsgruppe, som skulle prøve at klarlægge forholdene, og diskussionerne i den arbejdsgruppe var ikke de mindst interessante. Vi har haft nogle meget intense debatter for at nå frem til et resultat, og jeg synes, at det er blevet et rigtig godt resultat, som er retfærdigt, og som er ordentligt. Jeg synes også, at bredden, der står bag ved aftalen, minder om det.

Der har været en del debat, dels i arbejdsgruppen i kommissionen, dels i Folketinget her i dag, om den omstændighed, at der kan være meget store råstofværdier i og omkring Grønland. Jeg er sådan set ikke i tvivl om, at det kan der være, men jeg har meget svært ved at se, hvordan eller hvorfor man fra Folketingets side skulle gå ind i den vurdering, som Dansk Folkeparti lægger frem. Allerede af den grund, som statsministeren også sagde, har Grønland jo mulighed for at blive en suveræn stat, hvis det er det, man vil. Jeg tror, det tjener alle parter bedst, at vi finder en god løsning på det her, som begge parter kan være tjent med, og som er til gavn både for Grønland og for Danmark.

Kl. 09:37

Formanden:

Ja tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 09:38

Søren Espersen (DF):

Nu ved jeg, at SF og SF's ordfører altid er meget optaget af folkeafstemninger og gerne ser flere folkeafstemninger. Det har man sagt ved flere lejligheder. Her kommer jo altså så en folkeafstemning, men ikke i Danmark, om den her selvstyrelov. Jeg forstår også på hr. Kristen Touborg, at det heller ikke skal være tilfældet i en egentlig selvstændighedsafstemning. Altså, hvis det kommer til et punkt, hvor Grønland kræver fuld selvstændighed, skal der heller ikke være en folkeafstemning her i Danmark. Er det korrekt?

Kl. 09:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 09:38

Kristen Touborg (SF):

Det er rigtig forstået, at SF går ind for folkeafstemninger i en række sammenhænge. Jeg går ud fra, at det, hr. Søren Espersen tænker på, kunne være i sammenhæng med en EU-beslutning. Der er vi meget tilhængere af en folkeafstemning.

Men i situationen her, hvor det er et spørgsmål, om Grønland vil have selvstændighed eller ej, mener vi ikke, at Danmark kan blande sig i, hvorvidt man vil det fra Grønlands side. Hvis grønlænderne ønsker en suveræn stat, kan grønlænderne beslutte det, uanset hvad en eventuel dansk folkeafstemning ville indebære.

Kl. 09:39

Formanden:

Hr. Søren Espersen.

Kl. 09:39

Søren Espersen (DF):

Med det, der bliver sagt, mener hr. Kristen Touborg så, at Danmark ikke kan blande sig i tilfælde af et grønlandsk selvstændighedsønske – nu taler vi selvstændighed – men gør man ikke det allerede i forhold til Folketinget?

Altså, Folketinget skal jo formodentlig vedtage en grønlandsk selvstændighed. Det er hr. Kristen Touborg vel også enig i. Men når der er tale om så langtrækkende konsekvenser, altså måske ophævelsen af et rigsfællesskab, der har eksisteret i næsten 300 år, er det så ikke rimeligt, at det danske folk også får lov til at være med til at bestemme, om det er en god idé eller ej, eller skal man bare sådan med et pennestrøg i Folketinget vedtage det?

Kl. 09:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 09:40

Kristen Touborg (SF):

Hvis det grønlandske folk efter en folkeafstemning beslutter, at man vil have fuld suverænitæt, fuld selvstændighed, har jeg meget vanskeligt ved at se, med hvilket formål der skulle holdes en folkeafstemning i Danmark. Jeg går ud fra, at end ikke Dansk Folkeparti ville modsætte sig, hvis et flertal i Grønland ønskede selvstændighed, at man så fik det. Så har jeg meget vanskeligt ved at se ideen i, at vi skulle holde en folkeafstemning i Danmark, som uanset resultatet og

udfaldet alligevel ikke ville have nogen indflydelse.

Kl. 09:40

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Kristen Touborg. Så er det hr. Per Ørum Jørgensen som ordfører.

Kl. 09:40

(Ordfører)

Per Ørum Jørgensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti støtter vi også Grønlands ret til selvstændighed, og at det er en beslutning, som man træffer i Grønland.

Vi har jo haft over 3 års forhandlinger for at nå frem til målet, nå frem til en betænkning, som man for nylig har fremlagt fra Selvstyrekommissionens side, intense, spændende forhandlinger, hvor bølgerne til tider er gået højt, men dog i et klima, hvor man har behandlet hinanden med gensidig respekt og med respekt for de forskellige udgangspunkter, man eventuelt måtte have. Og det synes jeg også er meget kendetegnende for det forhold, der kendetegner og bør kendetegne forholdet mellem Grønland og Danmark, nemlig gensidig respekt.

Jeg tror, at alle, som beskæftiger sig med Grønland, i et eller andet tilfælde – eller i rigtig mange tilfælde – har fået berøring med Grønland på mange, vidt forskellige måder, og det er jo også det, der kendetegner det fællesskab og det rigsfællesskab, som vi har mellem Danmark og Grønland.

Der har været mange ord, også om de økonomiske relationer, og der er jo heller ingen tvivl om, at det har været der, hvor de store debatter har kørt.

Fra konservativ side er vi meget tilfredse med den aftale, der er indgået, og med det perspektiv, der ligger i aftalen, både for Danmark og Grønland. Vi skulle i kommissoriet leve op til en sætning om, at rettigheder og pligter følges ad, og det har vi bl.a. gjort, ved at Grønland, når Grønland i fremtiden overtager et sagsområde, så selv finansierer det pågældende sagsområde, i modsætning til tidligere, hvor man har hævet bloktilskuddet.

Samtidig har vi også sikret, at der økonomisk er tryghed og stabilitet, ved at vi fortsætter med et uændret bloktilskud, indtil der måtte forekomme indtægter fra undergrunden, som gør, at der kan modregnes i bloktilskuddet. Jeg tror, det betyder utrolig meget for befolkningen i Grønland, at man også har den tryghed økonomisk, så Grønland på en evolutionær måde kan bevæ-

ge sig i den rigtige retning mod stadig større økonomisk selvstændighed og også mod stadig større selvstændighed i det hele taget. Jeg synes, det er væsentligt, at der er det rigtige tempo, når vi taler selvstændighed, mere selvstyre og en selv bærende økonomi i forhold til Grønland. Det er der taget hensyn til i kommissionens arbejde, og det synes jeg er illustreret ganske godt i den betænkning, som vi har afgivet.

Så hører vi så tal om, hvor store rigdomme der måtte være i den grønlandske undergrund. Dansk Folkeparti siger konsekvent, at der er olie og indtægter for 10.000-12.000 mia. kr.; havde jeg nu sagt 10.000-12.000 mio. kr., havde budet vel været lige så godt. Fakta er, at vi står med en lottokupon. Men der skal ikke være tvivl om, at vi da håber – og det tror jeg også og håber jeg også at hr. Søren Espersen er enig med mig i – at der findes værdier i den her undergrund. Men at begynde at bilde befolkningen ind, at det har den og den værdi på nuværende tidspunkt, kræver altså en spåmands evner, og selv om jeg har stor tiltro til hr. Søren Espersen og Dansk Folkeparti, så tror jeg dog ikke, at han besidder disse evner.

Så det, der er væsentligt at sige, er: Der er tryghed omkring den grønlandske økonomi mange år frem i tiden, og der leves op til ønsket om, at det resultat, vi er nået frem til, bygger på princippet om, at rettigheder og pligter følges ad. Og fra konservativ side er vi klar til at tage ansvar. Det er ikke bare statsministeren, der skal tage ansvar for det her; det er faktisk et enigt Folketing med undtagelse af Dansk Folkeparti, og fra konservativ side er vi jo utrolig glade for, at et stort set enigt Folketing bakker op om den her beretning.

Kl. 09:45

Formanden:

Ja tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 09:45

Søren Espersen (DF):

Nu bemærkede jeg, at den konservative ordfører brugte udtrykket, at det her er en god økonomisk aftale, og at han også sagde, at man i den konservative gruppe er meget tilfreds med den økonomiske aftale.

Nu har vi jo begge to – den konservative ordfører og jeg selv – siddet i den samme gruppe under Selvstyrekommissionen, nemlig den, der havde med økonomi at gøre, og derfor er jeg lidt i tvivl om, hvad det var, der skulle være så godt for Danmark ved den her aftale, og det er jeg da

sikker på at hr. Per Ørum Jørgensen kan forklare mig.

Jeg kender godt det gamle jyske udtryk, at hvad der er sparet, er tjent, men det er ikke min opfattelse af tingene her, at der ligger noget ud over en besparelse til den danske statskasse – der ligger ikke noget ud over en besparelse – og det er egentlig det jeg vil bede om en bekræftelse på fra den konservative ordfører, nemlig: Det, Danmark får ud af det her, er, at vi sparer, er det korrekt?

Kl. 09:46

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 09:46

Per Ørum Jørgensen (KF):

Nu brugte hr. Søren Espersen tidligere i sin ordførelse ordet unfair.

Jeg vil sige, at vi har lavet en fair aftale, når det gælder de økonomiske relationer. Hvad angår bloktilskuddet, synes jeg, det er fair, at der modregnes i bloktilskuddet, som vi fra konservativ side ikke har noget problem med at udbetale til Grønland. Vi har ingen problemer med at udbetale bloktilskuddet til Grønland, idet Grønland er en del af rigsfællesskabet. Der er en fair modregning, når det gælder indtægter fra undergrunden, og den dag, hvor bloktilskuddet så er i nul, finder der en forhandling sted, hvor man bl.a. også skal forhandle de økonomiske relationer. Og det synes vi er rigtigt, fordi det jo er et scenarie, der rykker 20, 30 eller måske 40 år frem i tiden, og der er det fornuftigt, at de politikere, der på det tidspunkt har ansvaret, træffer den beslutning ud fra den verden, de lever i på det tidspunkt.

Kl. 09:47

Formanden:

Hr. Søren Espersen.

Kl. 09:47

Søren Espersen (DF):

Den konservative ordfører kan i hvert fald godt bekræfte, at Dansk Folkeparti i syv finanslove har stemt for bloktilskuddet til Grønland; det synes jeg vi i hvert fald skal have helt på det rene, når det bliver sagt. Vi vil gerne betale bloktilskud til Grønland; Dansk Folkeparti har altså i høj grad været medvirkende til, at det er sket.

Men jeg synes ikke, der bliver svaret på mit spørgsmål. Er det eneste, Danmark i virkeligheden får ud af det her, hvis olien virkelig springer – det er det, vi taler om – en besparelse? Og er det ikke også – det er det ene af det, og det skal jeg altså have et svar på – kun besparelser, vi

får? Og er det ikke korrekt, at Danmark derudover, hvis der ikke findes olie, for tid og evighed har bundet sig til at betale – løn- og prisreguleret – 3,2 mia. kr. til Grønland hvert år, uanset hvad der ellers er af indtægter i Grønland, uanset hvordan Grønland ellers udvikler sig? Er det ikke korrekt?

Kl. 09:47

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 09:48

Per Ørum Jørgensen (KF):

Hr. Søren Espersen forsøger at få det, at man anbefaler, at vi fortsat betaler 3,2 mia. kr. årligt i bloktilskud, til at være en dårlig forretning for Danmark. Hr. Søren Espersen skal jo samtidig huske at sige, at det tidligere var således, at når Grønland overtog et sagsområde, steg bloktilskuddet også tilsvarende med den omkostning, som det sagsområde havde. Det er ikke længere tilfældet. Nu sætter man en prop i bloktilskuddet, og derfor lever vi i kommissionen også op til, at rettigheder og pligter følges ad.

Et af formålene – og det tror jeg er meget vigtigt både fra grønlandsk og dansk side – er, at Grønland på en fornuftig og afbalanceret måde bevæger sig i retning af en stadig større selvbevarende økonomi. Det tror jeg er vigtigt, og det drejer sig jo ikke bare om olie. Det drejer sig også om turisme og en masse andre tiltag, der skal sikre, at man når dertil.

Kl. 09:48

Formanden:

Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger. Tak til hr. Per Ørum Jørgensen.

Næste ordfører er hr. Niels Helveg Petersen.

Kl. 09:49

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

I Det Radikale Venstre er der stor glæde over Selvstyrekommissionens betænkning – ubetinget glæde vil jeg sige. Vi finder, at der med betænkningen er skabt et gennearbejdet og godt grundlag for udviklingen af samarbejdet mellem Grønland og Danmark, jo i øvrigt i stor enighed mellem landene.

Personligt har jeg deltaget i arbejdsgruppen om stats- og folkeret, og jeg kan bevidne, at diskussionerne her undertiden har været meget vanskelige. Så meget større er glæden jo, når det så lykkes at nå et resultat, som begge parter kan acceptere.

Med Selvstyrekommissionens betænkning er der nu angivet en procedure for, hvorledes

Grønland kan overtage flere anliggender og bestyre dem selv – også med et selvstændigt økonomisk ansvar for de områder. Det er beskrevet, hvorledes vi kan organisere fremtidens samarbejde på det udenrigspolitiske område. Det har været en svær diskussion, men også her er der opnået et resultat i enighed. Der er blevet enighed om, hvorledes man skal regulere bloktilskuddene i de kommende år, og om, hvorledes man, såfremt der er indtægter fra råstoffer, modregner dem, altså hvorledes indtægterne tilfalder Grønland, men at der sker en modregning i bloktilskuddene.

Særlig interesseret har jeg været i diskussionen om selvstændighed. Her er der jo i betænkningens kapitel 10, § 21, et udkast til en bestemmelse, der siger:

»Beslutning om Grønlands selvstændighed træffes af det grønlandske folk. Stk. 2. Træffes beslutning efter stk. 1, indledes der forhandlinger mellem regeringen og Naalakkersuisut med henblik på gennemførelse af selvstændighed for Grønland.«

Det er jo en kernebestemmelse i hele dette udkast, at beslutningen om selvstændighed træffes af det grønlandske folk. Sådan har skiftende regeringer sagt gennem lang tid i Danmark; det sagde den forrige regering, og det siger den nuværende regering. Det er helt i overensstemmelse med Det Radikale Venstres holdning. Og det er jo i virkeligheden det, der skiller Dansk Folkeparti fra alle øvrige partier, nemlig at man ikke her anerkender retten til selvstændighed. Og det er der argumenteret pænt for, også i mindretalsudtalelsen, vil jeg sige; heraf fremgår det jo klart, at Dansk Folkeparti ikke ønsker, at Grønland skal have selvstændighed. Det er grundlaget.

I det øjeblik, man anerkender det grønlandske folks ret til selvstændighed, er det også klart, at hvis der pludselig er disse rigdomme i Grønland, som hr. Søren Espersen taler om, ja, så kan Grønland under alle omstændigheder melde sig ud af rigsfællesskabet. Det er det grundlæggende. Jeg personligt og Det Radikale Venstre anerkender det grønlandske folks ret til selvstændighed, og hvis det grønlandske folk træffer beslutning om sådan noget, er vi fra dansk side forpligtet til at forhandle om vilkårene. Man kan sige det på denne måde: Grønland har opnået retten til skilsmisse, men samtidig indvilget i, at der så skal forhandles om skilsmissevilkårene.

Det er med glæde, at vi ser denne betænkning om grønlandsk selvstyre, og vi vil gerne medvir-

ke til det, når der bliver fremsat lovforslag om at gennemføre det i Folketinget.

Kl. 09:52

Formanden:

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 09:52

Søren Espersen (DF):

Jeg vil gerne opponere mod det, der bliver sagt, om, at Dansk Folkeparti ikke anerkender retten til selvstændighed. Det ved jeg ikke hvor ordføreren har fra. Det er slet ikke det, vi har diskuteret.

Det, vi har talt om i den forbindelse i Selvstyrekommissionen, har været netop den sætning, der bliver nævnt:

»Beslutningen om selvstændighed træffes af det grønlandske folk.«

Der har vi forgæves forsøgt at få en definition af, hvad det grønlandske folk er. Det er jo ikke uinteressant. Vi har forsøgt at få en passus ind i forbindelse med kommissionen om, at de, der kan stemme om sådan en selvstændig beslutning, er dem, som i dag kan stemme til det grønlandske Landsting, så de grupper, der kan stemme nu, i givet fald også er de grupper, der vil kunne stemme om fuld grønlandsk selvstændighed. Men det har man jo ikke engang villet være med til at definere. Det er sådan noget, det grønlandske selvstyre en gang selv kan definere, når man skal beslutte det. Synes hr. Niels Helveg Petersen, at det er særlig betryggende?

Kl. 09:53

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 09:53

Niels Helveg Petersen (RV):

Ja, jeg synes, at den formulering, vi har lavet om, hvem der i givet fald kan stemme, er helt, som den skal være. Den har jeg ingen problemer med.

Til syvende og sidst er kernen i hr. Søren Jespersens argumentation jo, at han fremmaner illedet af enorme rigdomme, som så går Danmarks næse forbi. Og det vil han undgå. Men i det øjeblik, man anerkender det grønlandske folks ret til selvstændighed, kan man jo under ingen omstændigheder undgå det, hvis Grønland selv ønsker eneretten til disse råstoffer. Og det skal hr. Søren Espersen ikke løbe fra. Kernen i argumentationen er, at han siger til danskerne: Vi giver slip på milliarder og milliarder og trillioner af kroner en gang i fremtiden. Men hvis vi anerkender Grønlands ret til selvstændighed,

har de den ret til disse midler under alle omstændigheder.

Kl. 09:54

Formanden:

Hr. Søren Espersen.

Kl. 09:54

Søren Espersen (DF):

Jo, men hvis det her lovforslag bliver vedtaget, giver vi jo afkald på de rettigheder. Det kan ikke nytte noget. Det er ikke bare noget, jeg finder på at sige til den danske befolkning. Sådan er det. Så giver vi afkald på de rettigheder for tid og evighed. Det kan hr. Niels Helveg Petersen jo lige så godt erkende, for sådan er det.

Må jeg i øvrigt ikke spørge om det, som jeg ikke rigtig synes jeg fik svar på, om, hvem der så egentlig kan stemme ved en selvstændighedsafstemning?

Synes hr. Niels Helveg Petersen ikke, at det vil være fair, at det er dem, der i dag kan stemme til det grønlandske Landsting, som også til den tid kan træffe beslutning om fuld selvstændighed? Er det det, hr. Niels Helveg Petersen forstår der ligger i Kommissionens betænkning? Er det ikke fair, at det netop er dem, som i dag kan stemme?

Kl. 09:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 09:55

Niels Helveg Petersen (RV):

De bemærkninger til, hvem der kan stemme, er jeg helt tilfreds med. Der tager man udgangspunkt i de principper, der gælder i dag.

Men jeg vender lige tilbage til hoveddiskussionen om, at man jo giver afkald på disse fremtidige midler, hvis man stemmer for dette lovforslag: Ja, det ligger i, at vi anerkender det grønlandske folks ret til selvstændighed. Og hvis hr. Søren Espersen ikke vil give afkald på disse fremtidige milliarder – i øjeblikket papirmilliarder – er det netop, fordi han ikke anerkender retten til selvstændighed. Og det er sådan set kerne i vores debat.

Kl. 09:55

Formanden:

Tak til hr. Niels Helveg Petersen. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Næste ordfører er fru Line Barfod.

Kl. 09:56

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Ligesom flere af de forrige ordførere vil jeg også takke for det gode arbejde i Selvstyrekommissio-

sionen, både de mange politikere, der har deltaget i arbejdet, men nok så meget de embedsmænd og eksperter, der også har haft stor betydning for det resultat, vi står med i dag.

Jeg synes, det er lykkedes os at komme langt. Selvfølgelig er der nogle af os, der godt kunne tænke os, at resultatet havde set anderledes ud, men jeg mener stadig, at de kompromiser, der er indgået undervejs, betyder, at det er et godt resultat, vi er nået frem til. Som hr. Mogens Lyketoft var inde på, mener jeg, det er et godt eksempel for resten af verden, og jeg synes, det er rigtig godt, hvis Danmark fortsat kan gå forrest i kampen for oprindelige folks rettigheder. Det mener jeg er væsentligt.

Andre ordførere har været inde på indholdet af betænkningen. Den rummer rigtig mange ting, så den vil jeg sådan set ikke sige så meget om. Jeg vil i stedet prøve at se på nogle af de store udfordringer, som den kommende selvstyreordning stiller Grønland over for, hvis det grønlandske folk ved en folkeafstemning beslutter at vedtage forslaget til selvstyrelov.

Grønland står over for nogle store, afgørende beslutninger i de kommende år, og de beslutninger spiller en stor rolle for hele verden. Jeg mener, det er vigtigt, at vi også i det danske Folketing diskuterer, hvad det er for nogle udfordringer, Grønland står over for, og sikrer en ligeværdig dialog med respekt for det grønlandske folk, men en dialog mage til den, vi jo har med andre lande i verden, der står over for store beslutninger, fordi de beslutninger, Grønland træffer i disse år, kommer til at få betydning for hele verden. Derfor er det rigtig vigtigt, at vi har den dialog.

I forhold til missilskjoldet har det stor betydning, hvilke beslutninger Grønland træffer: om man går med på, at USA kan lave missilskjoldet. Det har betydning for hele den sikkerhedspolitiske situation i verden, og derfor hviler der et stort ansvar på det grønlandske folks skuldre.

Det har betydning i forhold til olien. Spørgsmålet er, om man overhovedet skal pumpe den olie op med den effekt, det har for klimaet, og den enorme risiko, det har for det meget sårbare miljø i Arktis. Der er også spørgsmålet om åbning af sejladsruter, hvor det jo ikke er Grønland alene, der træffer beslutning, men også de andre lande omkring Arktis. Det er jo også en beslutning, der får stor betydning for hele verden.

Det handler også om de store investeringer, som Grønland står over for i disse år, og som man jo diskuterer i Grønland i øjeblikket. Hvad

kommer Alcoas store aluminiumsværker og de mange miner, der skal åbnes, til at betyde for, hvilken udvikling Grønland skal have, og hvilken vej vælger man at gå i Grønland? Vil man vælge den vej, som nogle af de arabiske oliestater har valgt, hvor det er meget få, der kommer til at nyde godt af rigdommen, og man importerer masser af arbejdskraft til at stå for arbejdet? Der er også risiko for, at når der foretages så milliardstore investeringer, som jo er langt, langt større end det danske bloktilskud, får det langt større indflydelse på, hvilke politiske beslutninger der tages i Grønland, end tilknytningen til Danmark og resten af Norden har. Jeg mener, det er afgørende, at vi diskuterer det.

Spørgsmålet er, hvorvidt Grønland udvikler sig til fortsat at være et nordisk velfærdssamfund, begynder at gøre noget ved den store ulighed og gøre noget for, at alle får del i de rigdomme, der er, eller om man vælger en udvikling, hvor det kun er nogle få, der får glæde af rigdommene, og man får større og stigende social ulighed. Det mener jeg er væsentligt, ikke kun for Grønland selv, men på grund af Grønlands store sikkerhedspolitiske betydning også for resten af verden.

Derfor mener jeg, det er vigtigt, at vi tager en diskussion og sikrer, at vi får en dialog med det grønlandske folk fremover, selvfølgelig i respekt for Grønlands ret til selv at bestemme, men også ud fra, at det har stor betydning, nøjagtig ligesom det har stor betydning, hvilke beslutninger man træffer i Norge, Island, Canada osv. om, hvad der skal ske fremover. Jeg mener, det er vigtigt, at vi også her i Folketinget forholder os til det.

Kl. 10:00

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 10:00

Søren Espersen (DF):

Jeg forstår, at det er Enhedslistens opfattelse, at den olie, der eventuelt er, slet ikke skal hives op. Jeg synes, det i hvert fald er noget, man lige skal tale med Grønlands hjemmestyre og Grønlands selvstyre om, men er det Enhedslistens holdning, at den overhovedet ikke skal bruges? Jeg har ikke hørt det før, men jeg synes, at så har vi da en helt ny og spændende diskussion.

Kl. 10:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:00

Line Barfod (EL):

Nu skal jeg ikke kunne sige, hvad hr. Søren Espersen har hørt før, men det er da den indstilling, som Enhedslisten hele tiden har givet udtryk for. Vi mener, man skal gå over til vedvarende energi, og vi synes, det kunne være fornuftigt, at man fandt nogle løsninger på verdensplan – ikke kun i forhold til Grønland, også i forhold til sydamerikanske lande og andre lande, hvor der er olie – hvor man kompenserer dem for den manglende indtægt, hvis de ikke hiver olien op og til gengæld investerer massivt i vedvarende energi. Det synes vi ville være det fornuftigste af hensyn til både klima og miljø.

Kl. 10:01

Formanden:

Hr. Søren Espersen.

Kl. 10:01

Søren Espersen (DF):

Jeg må bare konstatere, at Enhedslisten ikke er repræsenteret i det grønlandske Landsting, så der har Enhedslisten slet ingen indflydelse på, om den olie af milliardværdi kommer op eller ej. Men det har man her, og er det så en særlig klog beslutning at opgive den mulighed for at blande sig i, hvordan miljøet skal være på globalt plan, ved bare at overlade hele beslutningen til Grønlands hjemmestyre? Og tror Enhedslistens ordfører, at man i Grønland vil følge rådet fra Enhedslisten?

Kl. 10:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:02

Line Barfod (EL):

Enhedslisten sidder heller ikke i parlamentet i Bolivia eller Ecuador eller Venezuela eller Dubai eller andre steder i verden, hvor vi også synes man skal holde op med at hive olie op.

Jeg tror, at hvis man på globalt plan skal finde løsninger på klima- og miljøproblemer, er det afgørende at satse på dialog og demokrati. Jeg tror ikke, man opnår gode resultater ved at begynde at fjerne demokratiet og fjerne folks ret til selvbestemmelse. Jeg mener, det er afgørende, at det sker i en respektfuld dialog med det grønlandske folk, med latinamerikanske folk, med arabiske folk osv. Det må vi så arbejde på, og jeg har en opfattelse af, at der faktisk er en stigende bekymring rundtom på kloden og en stigende bevidsthed blandt folk om, at vi er nødt til at gøre noget ved klimaproblemerne og nødt til at lægge en plan for at gå over til vedvarende energi.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Hr. Anders Samuelson som ordfører.

Kl. 10:02

(Ordfører)

Anders Samuelson (NY):

Da vores ordfører ikke kan være til stede, har jeg fået æren af at læse følgende op:

Hvis grønlanderne ved folkeafstemningen den 25. november stemmer ja til selvstyreloven, bliver selvstyret indført den 21. juni 2009, nøjagtig 30 år efter at hjemmestyret blev indført. Det er en spændende tid for både Grønland og Danmark, og fra Ny Alliances side vil vi opfordre til, at debatten om selvstyret bliver bred og inddrager så mange som muligt, først og fremmest i Grønland, men også i Danmark.

For Ny Alliance er det vigtigt, at vi som politikere kan debattere åbent om de problemer og udfordringer, som vort samfund står over for. Det er derfor, Ny Alliance gang på gang påpeger de store udfordringer for fremtidens velfærd, som vi har i Danmark, og vi gang på gang kræver handling og reformer af det flertal, som sidder på magten, også selv om størstedelen af partierne i Danmark helst ikke vil tale om hverken efterlønsreform, behovet for udenlandsk arbejdskraft eller reelle skattelettelser, for bare at tage fat i nogle aftabuerne.

Det gælder sådan set også i forhold til Grønland. Vi mener, vi også bør diskutere de store problemer, der findes i det grønlandske samfund, helt åbent. Problemerne forsvinder ikke, bare vi skubber dem til side, og hvis vi på nogen måde kan hjælpe med til at finde de rigtige løsninger, skal vi selvfølgelig gøre det.

I det grønlandske samfund er der betydelige ulighedsproblemer. Afstanden mellem de velstående og de fattige er stor, og sidstnævnte udgør størstedelen af befolkningen. Der er sociale problemer, og det er velkendt, at selvmordsraten er høj, at det periodebestemte drikkeri er problematisk, og at nogle børn er udsat for misbrug og vanrøgt. Sådan er det sådan set i alle samfund, og Grønland går ikke ram forbi. Uddannelsessystemet halter, og i hjemmestyreforvaltningen er der gang i en omfattende grønlandisering, som truer rekrutteringen af kompetent arbejdskraft på grund af de manglende muligheder for at bevæge sig opad i systemet. Det er også problemer, som man er nødt til at forholde sig til.

Som politiker har man pligt til at være ansvarlig og handle i tide. Selvstyret betyder selv-

følgelig, at Grønland får ansvaret for stort set alle områder i samfundet, og det er godt. Vi har dyb respekt for folkenes ret til selvbestemmelse og støtter det grønlandske folks bestræbelser på at overtage ansvaret for grønlandske anliggender, men der hviler et stort ansvar på de grønlandske politikere for at gennemføre forbedringer og komme de store sociale, økonomiske og sundhedsmæssige problemer, som er i Grønland, til livs.

Ansvaret for Grønland skal ligge i Grønland. Det er Ny Alliances indstilling, at selvstyret ikke skal afvikle, men videreudvikle og forny rigsfællesskabet, og der ligger en stor opgave foran os alle sammen.

Kl. 10:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Fru Juliane Henningsen som ordfører.

Kl. 10:05

(Ordfører)

Juliane Henningsen (IA):

For 30 år siden samledes unge fra hele kysten i Assiat med henblik på at danne en bevægelse. De samledes, fordi de gerne ville have reel indflydelse i deres eget land. De samledes, fordi de ønskede, at goderne blev mere ligeligt fordelt. Og de samledes, fordi de ville opnå frihed som et folk og accepteres som et folk, og fordi de ønskede selvstændighed. Derfor glæder det mig, at jeg her i dag kan stå og tale på vegne af Grønland og kan konstatere, at de 4 års arbejde og den betænkning, der er afgivet her i forsommeren, vil danne grundlag for det videre arbejde med indførelse af selvstyre i Grønland.

I Inuit Ataqatigiit er vi glade for, at det store og meget omfattende arbejde med betænkningen er bragt til ende. Det er et stykke arbejde, der vil have meget stor betydning for vores liv, for det vil stille større krav til os, og det indeholder mål, vi skal nå trods mange udfordringer.

Der skal ikke herske tvivl om, at ønsket om selvstændighed vil kræve mere af os, end hvad der hidtil har været tilfældet. Vi skal ikke forvente, at vi kan nå vore mål med hænderne i skødet. Vi skal have viljen til at ofre kræfter på det, for vores fælles kamp vil give os styrke og øge sammenholdet. Derfor er det meget naturligt, at de endnu ikke hjemtagne ansvarsområder overtages, i takt med at vi selv kan betale driften af dem. Derved kan vi selv bestemme tempoet for videreudviklingen af selvstyret.

Jeg er klar over, at Grønlandsk-dansk selvstyrekommissions betænkning ikke kan kommen-

teres, hvad angår indhold og anbefalinger, i den tid, vi har til rådighed her i dag. Arbejdet, der har stor betydning for vort lands vej mod øget selvstændighed, er færdigt, og jeg er lykkelig for, at vi nu skal til folkeafstemning i november, og for, at folket skal bestemme, hvilken vej Grønland skal gå. Jeg er meget optimistisk, ikke kun fordi alle partier i Grønland har været enige om, at den her vej er den rigtige for Grønland, men også fordi jeg mærker på folkestemningen, at man er parat til at tage de næste skridt.

I dag findes der ingen stater, der isoleret set er fuldt uafhængige, forstået på den måde, at der ikke findes stater, der på den ene eller den anden måde ikke er afhængige af andre lande. Det er og bliver en kendsgerning. Derfor glæder jeg mig også til det fortsatte samarbejde mellem Grønland og Danmark, også den dag, hvor selvstyret og selvstændigheden er indført. Jeg glæder mig også til samarbejdet med alle verdens lande, for dem er vi i fuld gang med at skabe selvstændige kontakter til.

Nogle mener, at vi først kan opnå selvstændighed, når vi har overvundet de sociale problemer, der findes i Grønland, men det mener jeg er en misforståelse. Vi skal ikke realisere selvstændigheden ved at forringe befolkningens levevilkår, men vi skal huske på, at der altid vil opstå menneskeskabte problemer, også den dag, vi har opnået selvstændighed. Dem må vi arbejde på at løse.

Den her proces har for mit parti bevist, at de politiske mål, man sætter sig, ikke altid kan realiseres fra den ene dag til den anden. Vi har i Inuit Ataqatigiit arbejdet hårdt for at opnå anerkendelse af os grønlandere som et folk og anerkendelse af vores ejendomsret til landet. Disse mål er til en vis grad nået i dag, også selv om der er et stykke vej endnu til vores erklærede mål, som er selvstændighed for Grønland.

Ved hjemmestyrets snarlige 30-års-jubilæum har vi grund til at fejre, at vi behandler en meget vigtig sag, der har en afgørende betydning for Grønlands fremtid. Vi vil fortsat samarbejde med de partier, der støtter os i kampen for selvstyre og selvstændighed, og jeg siger tak til de partier, der sammen med grønlandske partier er nået frem til dette gode kompromisrige dokument, som danner grundlag for debatten i dag.

Sidst, men ikke mindst, tilslutter jeg mig det forslag til vedtagelse, der er fremsat af hr. Henrik Høegh.

Kl. 10:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 10:10

Søren Espersen (DF):

Fru Juliane Henningsen siger, at hun udtaler sig på vegne af det grønlandske folk, og det synes jeg er meget fornemt og også en stor ting at påtage sig. Jeg troede egentlig, at det bare var partiet, hun repræsenterer, som hun talte på vegne af. Lad os se, hvad der sker ved den afstemning. Jeg tror da bestemt også, at der vil være opbakning, men ligefrem at tale på vegne af det grønlandske folk synes jeg er stort.

Når nu vi er inde på det, hvad er så det grønlandske folk i fru Juliane Henningsens definition? Jeg vil bede ordføreren prøve at definere, hvad det grønlandske folk er.

Kl. 10:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 10:11

Juliane Henningsen (IA):

For det første kan jeg ikke se, at der kan herske tvivl om, at grønlænderne ved, hvilken vej de vil gå. De partier, som er enige om, hvilken vej Grønland skal gå, repræsenterer det grønlandske folk.

Hvem grønlænderne i øvrigt er, synes jeg er meget klart defineret af os grønlandere.

Kl. 10:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Søren Espersen.

Kl. 10:11

Søren Espersen (DF):

Jamen det er da glimrende, at det er klart defineret, for så burde det også være enkelt at svare på. Hvis det ligger fuldstændig klart defineret, vil jeg egentlig gerne høre det i dag, så det ikke kun er i Grønland, man er klar over det, men så vi også ved det her i Danmark.

Hvem er det grønlandske folk? Hvem skal eksempelvis efter fru Juliane Henningsens opfattelse kunne stemme? Er det også de 10.000 – hvad skal vi sige? – etniske danskere, der bor i Grønland? Er det grønlandske familier, der er flyttet til Danmark? Er det blandede ægteskaber? Hvem skal kunne stemme, og hvem er det grønlandske folk?

Hvis det er så klart defineret, må vi også kunne få en hurtig og klar definition af det her.

Kl. 10:12
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Ordføreren.

Kl. 10:12
Juliane Henningsen (IA):
 Mit udgangspunkt er, at den demokratiske proces i Grønland ikke ændres, heller ikke efter at selvstyret er indført.

Kl. 10:12
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Tak til ordføreren. Så er det hr. Lars-Emil Johansen som ordfører.

Kl. 10:12
 (Ordfører)
Lars-Emil Johansen (SIU):
 For os, der oplevede overrækkelsen af Selvstyrekommissionens betænkning og endelige rapport til landsstyret og regeringen i kulturhuset Katuaq i Nuuk for nylig, står billedet af de to regeringsledere og de to tidligere parlamentsformænd med hinanden under armen og i fælles dans og glæde som mejslet i den grønlandske klippe. Det blev en uforglemmelig dag, fordi den i sig selv blev symbolet på alt det gode, der findes i forholdet mellem Grønland og Danmark, på alle de positive sider af venskabet mellem vores folk, der aldrig har fået lov til at komme så klart, rent og ubetinget til udtryk som i netop dette billede af de fire dansende statsmænd og den gyngende folkemængde omkring dem.

Dermed er det heller ikke til at overse, hvilken overordentlig vigtig betydning dette nye forslag til en nyordning mellem Danmark og Grønland har for vores folk og for vores fællesskab. Det resultat, som vi nu har nået, er så lysende klart, hvad angår en række af de hidtidige mørke sider, der siden hjemmestyrets indførelse har stået tilbage og svækket vores sammenhold, at det alene burde bære forslaget til vedtagelse.

Men det forslag til selvstyre, vi nu har fremlagt til det grønlandske folks og de to parlamenter videre beslutning, og som er genstand for denne forespørgselsdebat netop i dag på hr. Moses Olsens 70-års fødselsdag, en af forkæmperne for Grønlands selvstændighed, er derudover et fornemt eksempel på, hvordan man på én gang kan bygge videre på det arbejde, som blev startet med indførelsen af hjemmestyret, og samtidig lægge grundstenen til en helt ny fremtid. For med forslagets anerkendelse af det grønlandske folk som et folk i folkerettens forstand er den mangel på ligeværdighed og international respekt, som vi bl.a. her fra Folketingets talerstol

gang på gang har peget på, langt om længe lagt til side.

Med de nye ordninger for vores råstoffer og vores økonomi, som er indarbejdet, er der endelig en chance for, at vi inden for en overskuelig tid kan få afskaffet det bloktilskudssystem, som vi også her fra talerstolen gang på gang har påpeget de negative psykologiske og magtmæssige konsekvenser af. Selvstyret vil blive et klart vendepunkt på alle områder i forholdet mellem Grønland og Danmark. Alene fastfrysningen af bloktilskuddet og det nye system, hvor vi i Grønland selv betaler for alt, hvad vi fra nu af overtager fra Danmark, er et klart signal.

Det faktum, at det grønlandske sprog bliver endegyldigt fastslået som det officielle sprog, er et andet, lige så klart signal, og endelig bliver det nu sat på skrift, at det er os, der bestemmer, hvornår vi vil have den fulde selvstændighed.

På den baggrund har det været til at leve med, at vi fra grønlandsk side ikke fik de ønsker igennem på det udenrigspolitiske område, som vi havde håbet på. Også selvstyreloven er et kompromis, ligesom hjemmestyreloven var det for 30 år siden. Men kompromisets kunst er netop tegnet på en aktiv politisk vilje til at skabe fremdrift for sit samfund i stedet for gold protest og kold passivitet. Det er gennem kompromiserne, at forvandlingen sker og dynamikken i udviklingen sikres. Det så vi med hjemmestyret, der gennem de sidste 30 år har givet os kæmpe fremskridt og forandret vores samfund til det bedre. Nu ser vi det forhåbentlig igen, når det nye selvstyre bliver en realitet til juni næste år.

Vi er rigtig, rigtig mange, der glæder os til at komme i gang med at realisere de muligheder for at ændre vores land, så vi aktivt bruger dette system til at sikre langt større social lighed for vores borgere, langt bedre udviklingsmuligheder for vores industri og langt større værdighed.

Da jeg i sin tid første gang blev valgt ind i dette Ting, havde jeg et overordnet mål: at komme herfra med en hjemmestyreordning for mit land. Det lykkedes som bekendt. Da jeg for godt 6 år siden blev valgt igen, havde jeg et nyt overordnet mål: at komme herfra med en ny selvstyrelov for Grønland, der kunne afløse hjemmestyret og indføre en langt højere grad af selvstændighed. Nu ser det ud til, at dette mål er inden for rækkevidde, og det kan derfor næppe undre, at jeg på mit partis vegne kan tilslutte mig det af hr. Henrik Høegh fremsatte forslag til vedtagelse.

Kl. 10:18
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Tak til ordføreren. Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:18
Søren Espersen (DF):

Det var en meget fordragelig ordførertale af hr. Lars-Emil Johansen, det var ligefrem god tone, vil jeg sige. Så det vil jeg da rose for.

Så vil jeg i øvrigt sige, at de taler, hr. Lars-Emil Johansen holder i Grønland, er med lidt anderledes appel end dem, vi hører her. Jeg står her med den tale, som hr. Lars-Emil Johansen holdt ved Siumuts 30-års-jubilæum, hvor han bl.a. nævner, hvordan grønlænderne – og nu citerer jeg – spilder deres liv med druk, hash og anden selvdestruktion. Og så står der:

»For mens vi gør det, sidder danskerne – både heroppe og dernede – lige så stille og skummer fløden af vores land og vores samfund. Sådan som de har gjort det i årevis, selv om de prøver at bilde både sig selv, os og hele verden noget andet ind.«

Står hr. Lars-Emil Johansen stadig væk ved det citat, og lyder det egentlig særlig fordrageligt? Og er det egentlig fair? Er det ikke bare almindelig sådan ordskvalder for at glæde opinionen hjemme i Grønland?

Kl. 10:19
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Ordføreren.

Kl. 10:19
Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg siger tusind tak for de rosende ord fra hr. Søren Espersen. Og da det er min tale i dag, der er genstand for diskussion, vil jeg nøjes med at kvittere for de rosende ord for min tale i dag.

Med hensyn til min tale ved Siumuts 30-års-fødselsdag vil jeg meget gerne indgå i en diskussion med hr. Søren Espersen ved en anden lejlighed, men det er ligesom ikke talen ved Siumuts 30-års-fødselsdag, der er til debat i dag. Det er en anden dagsorden, og det burde hr. Søren Espersen være den første til at vide.

Kl. 10:19
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Hr. Søren Espersen.

Kl. 10:19
Søren Espersen (DF):

Jamen den tale var så – og det synes jeg også vi har fået en bekræftelse på – planlagt for Grønland. Den skulle holdes på grønlandsk, og det var egentlig meningen, at den sådan skulle for-

svinde i glemselen – og vi skal ikke snakke om den her i dag. Men det synes jeg da bestemt vi skal, hvorfor skulle vi ikke det? Jeg bestemmer i øvrigt selv, hvad jeg spørger hr. Lars-Emil Johansen om.

Jeg vil også citere noget andet, der står i talen. Der står:

»Hvorfor forsvinder der ellers milliardbeløb ud af vores land, hvert eneste år – til danske firmaer, danske arbejdspladser og danske opsparring i millionærboliger i det sydlige Europa og lignende luksus – mens vores arbejdere må kæmpe mod mindstelønninger, der knap nok kan brødføde deres egne familier?«

Var det også ordskvalder? Er det også noget, vi bare skal glemme og gemme til en senere lejlighed?

Så slutter talen i øvrigt meget bombastisk – nu skal jeg lige se, om jeg kan finde det; det er i øvrigt en god tale, som jeg vil anbefale, jeg lægger den på min egen hjemmeside til orientering, så folk kan læse det hele – med:

»Nogen har taget vores land og kuet vores folk. Hvor længe skal vi finde os i det?«

Skal vi ikke undgå den slags dårlig tone? Det er jo regulær dårlig karma, det her. Synes hr. Lars-Emil Johansen ikke det?

Kl. 10:20
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Ordføreren.

Kl. 10:20
Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg vil gerne sige, at den tale allerede ligger på en hjemmeside, nemlig Den Nordatlantiske Gruppens hjemmeside, så alle kan læse den. Den ligger også på Siumuts hjemmeside, for der er ikke noget med, at den bliver gemt eller glemmt. Den er holdt i den tone og i den sammenhæng, som den passer ind i.

Jeg vil gerne sige, at jeg netop derfor har arbejdet så hårdt for, at der skal ændres på det forhold. Netop derfor anbefaler jeg i modsætning til hr. Søren Espersen, at selvstyreloven, der er til behandling i dag, bliver vedtaget og anerkendt, så vi kan forbedre de forhold, som jeg bl.a. har karakteriseret i den tale, som hr. Søren Espersen har citeret så flittigt fra i dag. Og tak for det i øvrigt.

Kl. 10:21
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Tak til ordføreren.

Undskyld, der er først en kort bemærkning til ordføreren fra hr. Thulesen Dahl.

Kl. 10:21

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg skal beklage over for formanden, at jeg ikke markerede det tydeligere.

Jeg vil bare spørge hr. Lars-Emil Johansen: Det billede, der tegnes i den tale, er det rigtigt? Står hr. Lars-Emil Johansen ved det billede, altså at Danmark har kuert Grønland, at Danmark år efter år har suget ressourcer, milliarder af kroner, ud af det grønlandske samfund? Er det det billede, som hr. Lars-Emil Johansen finder er et fair billede af forholdet Danmark-Grønland? Er det det, der præger det? Er det det, vi får ud af at sende bloktilskud af sted i størrelsesordenen 4 mia. kr. om året? Når der nu ligger et forslag til en aftale, som vi så er uenige i, men hvor man overlader undergrunden til Grønland, som sandsynligvis rummer olieindtægter for enorme summer, er det så et fair billede at give på Grønland, at Danmark har udsultet Grønland, og at vi år efter år trækker milliarder af kroner ud af Grønland? Det er det billede, hr. Lars-Emil Johansen efterlader.

Kl. 10:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 10:22

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg vil gerne sige, at den tale, som hr. Søren Espersen og nu også hr. Kristian Thulesen Dahl refererer til, blev holdt i Grønland for over et år siden, og der var det sådan, at situationen i Selvstyrekommisionen var ganske uafklaret, med hensyn til hvorvidt der ville komme den løsning, som vi nu er nået frem til.

Det billede, som jeg tegnede, repræsenterer det billede, der har været tidligere. Og det, som jeg taler om, er, at der med vedtagelsen af den selvstyrelov vil ske ganske markante ting, der ændrer den situation, nemlig for det første, at det grønlandske folk vil blive anerkendt som et folk med ret til selvbestemmelse, som hr. Niels Helveg Petersen tidligere har illustreret ganske tydeligt, og for det andet, at det grønlandske folk sikres ejendomsret til Grønlands ressourcer.

Derfor er det et nyt billede, der tegner sig i dag med vedtagelsen af selvstyreloven.

Kl. 10:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:23

Kristian Thulesen Dahl (DF):

På finansloven og de ting, der følger efter, bevilger de danske skatteydere ca. 4.000 mio. kr.

hvert år, altså 4 mia. kr. hvert år, til det grønlandske samfund. Hr. Lars-Emil Johansen holder en tale, hvor han siger, at der forsvinder milliardbeløb ud af Grønland hvert eneste år til danske firmaer, danske arbejdspladser, danske opsparinger, millionærboliger i det sydlige Europa og lignende luksus, mens de grønlandske arbejdere må kæmpe mod mindstelønninger, der knap nok kan brødføde deres egne familier.

Er det et korrekt og fair billede af den situation, vi har p.t., før Selvstyrekommisionens arbejde bliver bragt i spil? Er det fair at tegne det billede over for de danske skatteydere, der altså sender 4 mia. kr. til hjælp til Grønland af sted hvert eneste år?

Kl. 10:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 10:24

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg vil gerne sige, at der mangler en pengestrømsanalyse af, hvor de her 4.000 mio. kr., som hr. Kristian Thulesen Dahl refererer til, helt eksakt havner. Jeg går ud fra, at det er det der 3,2-milliarder-kroners bloktilskud plus statens egne udgifter i Grønland til fiskeriinspektion og rigsombud og den slags. Men der mangler en pengestrømsanalyse, der giver et klart billede af, hvad det er, der sker.

Det eneste, vi får belyst, er, hvad Danmark giver. Det, vi aldrig har fået belyst, er, hvad Grønland giver. For Grønland giver et eller andet sted også en del værdier til Danmark – måske ikke i kroner og øre lige så tydeligt som på finanslovens konto vedrørende Grønland, men i hvert fald værdier, der er til at tage og føle på. Og den profit, der dannes i Grønland, havner altså uden for Grønland. Det er ikke nogen hemmelighed, det ved mange mennesker, der har med Grønland at gøre. Men dokumentationen vil vi først have, i det øjeblik vi har en pengestrømsanalyse, der indbefatter alt, hvad Grønland også skaber af værdier for Danmark.

Kl. 10:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Søren Krarup for en kort bemærkning.

Kl. 10:26

Søren Krarup (DF):

Jeg blev temmelig rystet over at høre hr. Lars-Emil Johansen fremstille forholdet mellem Danmark og Grønland, som han har gjort. Han malar et billede af Danmark som et undertrykkende, udsugende imperialistforetagende, der har

frataget Grønland dets værdier og dets værdighed.

Det har for mig den særlige baggrund, at min svigerfar var den første landshøvding i Grønland fra 1950-1960, P. H. Lundsten. Jeg ved både fra hans og fra min kones fortælling, hvilken, jeg er lige ved at sige idealisme, hvilken uselvisk hengivenhed, de viste for det land og det arbejde, de havde fået. Derfor blev jeg rystet over at høre hr. Lars-Emil Johansen fremstille sagen på den måde, og jeg vil spørge: Mener han virkelig, hvad han siger, at Danmark på den måde har misbrugt og undertrykt Grønland, siden vi i 1950 gav det den form for selvstyre, det har haft?

Kl. 10:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 10:27

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg vil gerne medgive, at hr. Søren Krarups svigerfar, P. H. Lundsten, har virket i Grønland og har været utrolig populær i Grønland som landshøvding, selv om begrebet landshøvding måske i sig selv kan være skræmmende at høre med nutidens ører. Men landshøvding Lundsten var en af de virkelig store mænd, der har været i Grønland, og han sagde engang, at det ville være forfærdeligt – det sagde hr. Lundsten om den nye politiske bevægelse, som jeg bl.a. repræsenterede og repræsenterer – hvis vi havde begået fejlene forgæves.

Det er ikke så ligetil at sige helt unuanceret, at alt var godt, eller at alt var skidt. Selvfølgelig var der masser af godt, men selvfølgelig var der også noget skidt, og det skal vi ikke være berøringsangste over at påpege. Og det er det, som jeg bl.a. med den tale, som Dansk Folkeparti har studeret meget nøje, har ønsket at give udtryk for.

Billedet af Grønland er ikke længere smiling eskimoer og en smuk natur. Det er et samfund, der har egen identitet, og som i dag gerne vil have rettigheder som et folk, der har ret til selvstændighed, hvilket jeg giver udtryk for.

Kl. 10:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Søren Krarup for en kort bemærkning.

Kl. 10:28

Søren Krarup (DF):

Der er jo ingen, der benægter, at Grønland har sin egen identitet, men det, jeg siger, er, at de første danske embedsmænd efter 1950 og hele den danske koloni, der kom til Grønland, jo net-

op kom for at hjælpe grønlænderne med at få deres identitet udviklet. Jeg har min kones beretninger om det; det var det, de sled og slæbte for, og det var netop for Grønlands skyld.

Derfor synes jeg, det er rystende, og jeg synes også, at det, vil jeg nok sige, er belastende for hr. Lars-Emil Johansen, at han i den grad fremstiller Danmark som et undertrykkelsessamfund. Forholdet er, og her taler altså vidner, der selv har oplevet det, at Danmark virkelig har slidt og slæbt for, at Grønland skulle fungere godt. Derfor synes jeg, det virker uværdigt, vil jeg sige til hr. Lars-Emil Johansen, og jeg synes faktisk, at han, hvis der var værdighed i hr. Lars-Emil Johansen, så burde undskylde, hvad han her siger om Danmark og trække det tilbage.

Kl. 10:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 10:29

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg har engang haft en lærer, i øvrigt en dansklærer, der fortalte mig, at man en gang imellem skal smøre tykt på med penslen for overhovedet at have en chance for, at der bliver lyttet eller bliver lagt mærke til, hvad man gør. Det er også en fremgangsmåde, jeg bruger. Jeg er også sikker på, at det er en fremgangsmåde, som Dansk Folkeparti kender ganske udmærket fra sine egne rækker.

Det, jeg taler om i dag, er, at selvstyret bliver skabt for at sikre, at vi fremover kan være ligeværdige parter og ligeværdige folk, der har ret til selvstændighed. Det er det, vi taler om i dag, og det er derfor, at min argumentation har været af den karakter, som der bliver talt om, for at opnå det resultat. Jeg taler jo netop meget positivt om det resultat i modsætning til Dansk Folkeparti, der ikke vil anerkende det resultat. Jeg anerkender det resultat, der ligger, og roser det resultat, der ligger, og siger, at der kommer Danmark og Grønland godt ud af den forhandling, der har været om selvstyre i Grønland.

Kl. 10:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 10:30

Martin Henriksen (DF):

Jeg forstod på hr. Lars-Emil Johansen, at han sagde, at man nogle gange skulle smøre lidt tykt på for at få sit budskab igennem, og det var så det, som hr. Lars-Emil Johansen havde gjort i den pågældende tale. Men kan man så også tage det som udtryk for, at hr. Lars-Emil Johansen så

også anerkender, at den tale, som hr. Lars-Emil Johansen holdt, ikke er i overensstemmelse med sandheden? For det må vel være det, der er pointen.

Kl. 10:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 10:31

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg har ikke talt om, at min lærer fortalte mig, at det ikke gjorde noget, at man ikke var i overensstemmelse med sandheden. Det har jeg absolut ikke talt om. Man kan sagtens smøre lidt tykt på med penslen, når man maler, uden at komme væk fra virkeligheden, og det er lige præcis det, jeg har gjort.

Kl. 10:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Martin Henriksen.

Kl. 10:31

Martin Henriksen (DF):

Så giver det jo slet ikke nogen mening, for hr. Lars-Emil Johansen sagde jo i svaret på det spørgsmål, der blev stillet før mit, at han lige havde gjort lidt ekstra ud af det, at han lige havde skruet lidt ekstra op for charmen i den tale for at få sin pointe igennem. Nu kan jeg så forstå, at det ikke var det, som hr. Lars-Emil Johansen har gjort alligevel. Så jeg vil bare høre, om hr. Lars-Emil Johansen rent faktisk står ved det billede, som hr. Lars-Emil Johansen tegner, nemlig at danskerne har undertrykt Grønland. Det står han altså ved?

Kl. 10:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 10:32

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg står ved, hvad jeg har sagt. Jeg står også ved, hvad jeg har sagt i dag. Jeg vil gerne opfordre Dansk Folkeparti til også at lytte til, hvad jeg har sagt i dag, og ikke bare til, hvad jeg har sagt tidligere.

Kl. 10:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 10:32

Jesper Langballe (DF):

Jeg hæftede mig også ved den der parole, som hr. Lars-Emil Johansen har overtaget fra sin lærer, om, at man skal smøre lidt tykt på. Når man i en negativ omtale af andre mennesker følger den parole, så er man jo ganske enkelt det, der på dansk hedder en bagvaske. Kan hr. Lars-

Emil Johansen ikke godt følge mig, når jeg siger, at hr. Lars-Emil Johansen jo egentlig har gjort det til en dyd at bagvaske og bagtale Danmark? Det er jo ikke bare det, der bliver sagt her i Folketinget, men det er jo langt, langt værre, når hr. Lars-Emil Johansen udtaler sig om danskerne og Danmark hjemme i Grønland. Så er der jo ikke grænser for den ondskab, Danmark har gjort sig skyldig i over for Grønland.

Kl. 10:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 10:33

Lars-Emil Johansen (SIU):

Nu ved jeg ikke, hvor tæt hr. Jesper Langballe følger mine taler i Grønland i Landstinget. De allerfleste af mine taler foregår på grønlandsk, men jeg har gjort mig den ulejlighed at sørge for, at de artikler, jeg skriver, også kan læses på dansk. Jeg synes, at det ville være en god idé, også for Dansk Folkeparti, som har så mange meninger om Grønland, at sørge for, at deres synspunkter også udkommer på grønlandsk, for vi er jo i et rigsfællesskab, hvilket man så tit understreger.

Jeg drømmer ikke om at ville såre eller bagvaske andre folk. Det, jeg har gjort, er, at jeg har kritiseret forhold, der har eksisteret og til dels stadig væk eksisterer. Det glæder mig meget, hvis det her medvirker til, at Dansk Folkepartis syn på andre folk kan blive bedre, så man bliver opmærksom på, at man ikke sårer andre mennesker, andre folkeslag, med den kritik, man fremsætter.

Jeg beklager, hvis jeg har såret danske borgere med de udtalelser, jeg er kommet med, men det har ikke været hensigten. Hensigten har været at belyse forholdene og sørge for, at de bliver bedre.

Kl. 10:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jesper Langballe.

Kl. 10:34

Jesper Langballe (DF):

Det er da klart, vil jeg sige til hr. Lars-Emil Johansen, at man selvfølgelig sårer en nation, som i og for sig ikke har bestilt andet i forhold til Grønland end at prøve at hjælpe grønlænderne i gang. Det er måske ikke altid, at det er lykkedes lige godt. I mange år sagde man, at grønlænderne var blevet tilskuere til deres egen udvikling, og at det så at sige var danskerne, der sørgede for det hele. Det er jo uheldigt og kunne tyde på, at man ikke altid har grebet det helt rigtigt an,

men viljen til at hjælpe grønlænderne har jo altid været der, og ikke med en eneste krone har Danmark nogen sinde profiteret af Grønland.

Det er da klart, at det så virker sårende, når hr. Lars-Emil Johansen ikke bestiller andet i Grønland og herhjemme end at spytte på og bagtale den nation, som har hjulpet grønlænderne i den grad.

Kl. 10:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 10:35

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg kan forstå, at hr. Jesper Langballe følger meget nøje med i, hvad jeg laver, og at han med usvigelig sikkerhed kan sige, at jeg ikke bestiller andet end at omtale og bagtale Danmark. Sikke noget sludder, undskyld jeg siger det så direkte, men jeg kender faktisk ikke andre udtryk på dansk end netop sludder, når jeg skal karakterisere det.

Det har absolut ikke været min mening at såre en nation. Det har absolut ikke været min mening at såre et folk. Jeg vil gerne opfordre til, at vi kigger fremad og prøver at se på det forslag til selvstyrelov, der er til behandling i dag, og prøver at gøre det bedre, end vi har gjort det før. Og det kan vi gøre på begge sider. Det er ikke bare mig, der har talt lige lovlig kraftigt for Dansk Folkepartis ører, men der er også foregået et og andet, som ikke klinger godt i grønlandske ører, bl.a. det med Dansk Folkepartis syn på Grønland og det grønlandske folk.

Kl. 10:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:36

(Privatist)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg håber at kunne komme til Grønland med Finansudvalget til august. Statsministeren kan selvfølgelig vælge at udskrive en folkeafstemning om nogle forhold, der kan gøre dette umuligt, men hvis turen bliver til noget, vil jeg sige nøjagtig det samme i Grønland, som jeg siger her i Danmark. Jeg håber, at de grønlandske politikere, der jo helt tydeligt forsøger at opildne til kamp i Grønland mod Danmark, i højere grad vil stå ved, hvad de foretager sig – også, når de så er i debat her i Folketinget i Danmark.

Når jeg vælger at tage ordet, er det, fordi uanset hvad man mener om den her sag om Grønlands vej til større selvstyre og måske endog

selvstændighed, er det jo nogle beslutninger, der er historiske, og nogle beslutninger, der vil markere en milepæl i det samarbejde, der er mellem Danmark og Grønland. Derfor er det uhyre vigtigt, at alle kender til de beslutninger, der træffes.

Det er mit indtryk, når jeg har været rundt til politiske møder med politikere fra andre partier, at man forsøger at give befolkningen et fejlagtigt indtryk af, hvad man har aftalt i Selvstyrekommisionen. Man vil ikke stå ved det, man er ikke ærlig om det. Man forsøger at give den danske befolkning indtryk af, at der ikke sker synderlig meget, samtidig med at man godt ved, at der sker synderlig meget. Det er specielt vedrørende økonomien, den er helt gal. Jeg har oplevet, at politikere fra partier, der stemmer for det forslag til vedtagelse, der bliver vedtaget senere – og som altså står bag Selvstyrekommisionens beretning – har påstået, at i det øjeblik, hvor der for alvor kommer olieindtægter fra undergrunden i Grønland, deler man fifty-fifty mellem Danmark og Grønland; altså sådan fair mellem venner, man har haft et godt samarbejde, og så deler man fifty-fifty. Det er jo ikke rigtigt.

Det er sådan med Selvstyrekommisionens afgørelse, eller hvis vi laver det om til lov, som det er planlagt, at Grønland fremover vil have olieindtægterne. Og uanset om det bliver 10.000 mia. kr. eller 12.000 mia. kr., som amerikanske forskere anslår, taler vi sandsynligvis om nogle af verdens største olieindtægter, som man med et snuptag – uden befolkningen for alvor bliver bekendt med det – vil overlade til Grønland. Jeg synes nok, at det burde være en diskussion værd.

I forhold til økonomien forhandler man jo nu et bloktilskud hvert tredje år, hvor Danmark jo altså kan stille nogle krav. Jeg er fuldstændig enig med hr. Lars-Emil Johansen i, at der kunne være behov for en pengestrømsanalyse. Vi har jo flere gange, når vi har behandlet bloktilskudene, anbefalet, at Rigsrevisionen fik mulighed for at sikre, at pengene blev brugt fornuftigt. Det har der været massivt flertal imod hver eneste gang, men man kunne sagtens gøre det og så sørge for, at man samtidig fik gode pengestrømsanalyser.

Det bloktilskud, man altså i dag forhandler hvert tredje år – og som man jo kan diskutere hvor stort skal være, og under hvilke vilkår det skal gives – fastholder man nu og giver som løfte til grønlænderne, at det fortsættes, altså at der altid fremover gives 3,2 mia. kr. hvert år. Det

eneste, der fremover kan nedsætte det bloktilskud, er store olieindtægter i Grønland. Se, det er jo en helt ny ordning i forhold til de løbende overførsler, der sker fra Danmark til Grønland, som man heller ikke diskuterer, men bare ønsker at få gennemført uden alt for megen debat.

Det synes jeg er trist, og derfor har jeg valgt at tage ordet i dag for i det mindste at prøve at give mit besyv med, så flest mulige her i Danmark i hvert fald ved, hvad der er op og ned i alt det her.

Kl. 10:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Hr. Niels Helveg Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:40

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg vil sige to ting. Først en lille bemærkning til de mulige værdier i Grønlands undergrund, der for det første afhænger af, hvilke mængder der er, og hvilke priser der er, og så afhænger det jo af, hvor store omkostningerne er ved at udvinde dem. Af alle disse fantasital, som er nævnt af hr. Søren Espersen, fremgår det jo ikke, hvad det koster at udvinde dem. Det skal trækkes fra, inden vi når til et eller andet nettobeløb, som er et overskud, der kan tilfalde Grønland. Det er det ene.

Det andet er så spørgsmålet: Anerkender hr. Thulesen Dahl det grønlandske folks ret til at blive selvstændigt, eller gør han ikke?

Kl. 10:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Thulesen Dahl.

Kl. 10:41

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er soleklart, og jeg har sagt det mange gange her i Folketingssalen i de debatter, vi har haft, at hvis Grønland ønsker at være en selvstændig nation – og man selvfølgelig kan finde ud af, som det også har været diskuteret, hvem der stemmer og hvordan, altså om det alt sammen er helt på plads – så har Grønland ret til det. Vi vil i hvert fald ikke sende militæret af sted for at holde Grønland fast som en del af rigsfællesskabet.

Det, vi står med her, er en beslutning om, hvorvidt vi skal love grønlænderne et bloktilskud på 3,2 mia. kr. plus alle sideomkostninger, dvs. 4 mia. kr. om året, til tid og evighed. Det eneste, der kan forhindre grønlænderne i at have ret til de her penge i årene fremover, er, hvis der kommer meget, meget store olieindkomster. Det er den kobling, der er helt absurd.

Jeg tror, de danske skatteydere ville synes, det var rimeligt, at man sagde til vores grønlandske venner: Enten giver vi jer et løfte om de her mange penge hvert eneste år i al fremtid, og til gengæld finder vi en fair fordeling af olieindkomsterne, når de måtte komme – hvis de kommer, men vi tror de kommer – eller også får I altså ikke bare en masse penge af os år for år. Så kan vi give nogle lån, eller de kan få et bidrag i en periode, men så vil vi da ikke garantere bloktilskud i al evighed.

Kl. 10:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Niels Helveg Petersen.

Kl. 10:42

Niels Helveg Petersen (RV):

Tak for svaret. Når hr. Kristian Thulesen Dahl anerkender grønlændernes ret til selvstændighed, så anerkender hr. Thulesen Dahl jo altså også, at de fantasibeløb, hr. Søren Espersen talte om, kunne tilfalde Grønland, hvis Grønland bliver selvstændig. Det ligger jo i selvstændigheden, at Grønland så også har højhedsretten over den grønlandske undergrund, og så kan Grønland altså under alle omstændigheder få adgang til de værdier.

Det er sådan set det, der er kernen i diskussionen, og jeg takker hr. Thulesen Dahl for, at han går ind for, at Grønland har muligheden for og retten til at blive selvstændig. Jeg synes, det klargør diskussionen.

Kl. 10:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Thulesen Dahl.

Kl. 10:43

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er glad for at have bibragt hr. Niels Helveg Petersen en opfattelse, der gør situationen klare. Jeg troede ikke, at det var noget nyt for hr. Niels Helveg Petersen; jeg har faktisk svaret det samme på alle tidligere spørgsmål om det samme emne.

Hvis man skal lave en aftale mellem venner, tror jeg da ikke på, at den ene part bare render fra den aftale. Det er den ene ting i forhold til en eventuel fremtidig fordeling af olien.

Den anden ting er, om vi betingelsesløst skal give bloktilskud til Grønland fremover uden at kunne stille krav om, hvordan pengene anvendes, og uden at kunne forhandle det hvert tredje år, som vi kan i dag, hvor vi kan stille krav om, at der f.eks. sker sociale forbedringer, eller hvad det nu måtte være vi kunne tænke os at stille krav om. Skal vi fraskrive os den ret, vel viden-

de at vi samtidig har fraskrevet os alle fremtidige olieindtægter fra den grønlandske undergrund? Det er den kobling, hr. Niels Helveg Petersen ikke vil forholde sig til, og det er den kobling, som jeg synes er meget interessant.

Kl. 10:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl. Så er det statsministeren.

Kl. 10:44

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne sige tak for en overordentlig interessant og konstruktiv debat i dag. I betragtning af den meget brede opbakning, der i dag er vist til regeringens linje i denne sag, er det jo naturligt, at en del af opmærksomheden i debatten har koncentreret sig om hr. Søren Espersen, som jo så tydeligt har markeret en uenighed i det, som i øvrigt er den fælles linje i Folketinget.

Lad mig allerførst sige, at jeg fuldstændig deler det udgangspunkt, som hr. Søren Espersen og i øvrigt også andre repræsentanter for Dansk Folkeparti har givet udtryk for i dag, nemlig at Danmark hverken har undertrykt eller udsuget det grønlandske samfund på nogen måde.

Tværtimod har Danmark meget generøst bakket op om og ydet kontant støtte til at udvikle Grønland fra – ja, et udviklingsland til i dag at være et moderne velfærdssamfund. Det er i høj grad sket takket være fællesskabet mellem Grønland og Danmark og den støtte, vi har givet til det fra dansk side, og derfor behøver vi fra dansk side absolut ikke på nogen som helst måde at skamme os over indsatsen over for Grønland. Tværtimod er der måske oven i købet grund til, at man både i Grønland og i Danmark er meget stolte over det, der er sket.

Dermed har jeg ikke sagt, at alt er perfekt. I tidens løb er der jo selvfølgelig også blevet begået fejl, og dem har alle i både Grønland og Danmark forhåbentlig lært af. Men hvis vi ser overordnet på det, må vi sige, at det forhold, der gennem årene har været mellem Grønland og Danmark, i høj grad kunne være et forbillede for andre nationer i verden.

Så siger hr. Søren Espersen, at set i lyset af dette kunne man godt forvente, at der fremover skulle være tale om en fair og ligelig fordeling af mulige indtægter fra råstoffer i den grønlandske undergrund. Lad os nu med det samme slå fast, at der jo ikke er nogen som helst, der med sikkerhed ved noget om, hvad der kan være af indtægter. Men vi håber da, at der kommer indtægter og også betydelige indtægter.

Så siger hr. Søren Espersen, at vi så må kunne forlange en fair og ligelig fordeling af indtægterne. Jamen det, jeg godt vil argumentere for, er, at der netop er tale om en fair og ligelig fordeling i det udkast, der ligger fra Selvstyrekommissionens side. Det er jo sådan, at vi deler lige over. Vi deler fifty-fifty, 50 pct. til Grønland og 50 pct. til Danmark, bortset fra at de første 75 mio. kr. altså går til Grønland, så det er en fair og ligelig fordeling, og hr. Søren Espersen anfægter jo heller ikke, at det i starten vil være sådan.

Så spørger hr. Søren Espersen: Den dag, hvor råstofindtægterne i Grønland er så store, at de når op i nærheden af 6-6,5 mia. kr., og det danske bloktilskud til Grønland dermed er væk, hvad så? Hvad så med de fremtidige råstofindtægter? Til det vil jeg sige, at den dag er der jo under alle omstændigheder en ny situation. Den dag, hvor Grønland har så store råstofindtægter, er der jo under alle omstændigheder en ny situation, for så har Grønland jo så store indtægter, at Grønland kan klare sig selv uden tilskud fra Danmark, og på det tidspunkt er tilskuddet jo væk.

Og hvad så? Ja, så er der jo to muligheder. Enten beslutter det grønlandske folk sig på det tidspunkt for selvstændighed, eller også beslutter man at fortsætte rigsfællesskabet. Der er de to muligheder, og ikke blot hr. Søren Espersen, men også hr. Thulesen Dahl, har i dag erklæret, at de tilslutter sig det synspunkt, at det grønlandske folk selv kan beslutte sig for selvstændighed. Så må jeg tage fat i nøjagtig det samme ræsonnement, som hr. Niels Helveg Petersen har fremført flere gange under debatten: Hvis man har sagt a, nemlig at det grønlandske folk selv kan beslutte sig for selvstændighed, må man jo også sige b, nemlig at det grønlandske folk i den situation også kan beslutte at få 100 pct. af råstofindtægterne. Sådan er det jo. Hvis vi er parat til at give grønlænderne selvstændighed, hvis de beder om det, er vi også parat til at give dem 100 pct. af råstofindtægterne. Det er jo det, der hører med til at være selvstændig. Så får man højhedsretten over undergrunden og 100 pct. af indtægterne. Sådan er det, og både hr. Søren Espersen og hr. Thulesen Dahl har flere gange i dag understreget, at de er enige i det grundprincip.

Så er der jo den anden mulighed, nemlig at Grønland alligevel siger: Jamen vi vil egentlig hellere fortsætte i et rigsfællesskab med Danmark. Til det siger kommissionens betænkning, at man så skal forhandle om, hvordan indtæg-

terne skal fordeles. Men det er jo meget svært at se, hvordan Danmark i den situation kan komme til at stå i en økonomisk set ringere situation, end hvis Grønland havde besluttet sig for fuld selvstændighed, for så kunne Grønland tage 100 pct. af råstofindtægterne, og derfor forstår jeg ganske enkelt ikke Dansk Folkepartis ræsonnement, for at sige det ligeud. Jeg synes, der er tale om en fair og ligelig fordeling af råstofindtægterne.

Så vil jeg i øvrigt sige, at det nu har handlet meget om penge, men for mig handler det om meget andet og meget mere end penge. Jeg mener, at der er stærke relationer mellem Grønland og Danmark, der handler om alt andet end penge. Vi har en fælles historie, vi har i vid udstrækning en fælles kultur, og vi har familiemæssige og menneskelige relationer. Ud over det økonomiske er der mange ting, der binder det grønlandske og det danske samfund sammen. Men jeg vil gerne sige, at jeg går meget stærkt ind for princippet om folkenes selvbestemmelsesret, og det grønlandske folk er et folk med eget sprog, eget land, egen historie og egen kultur – ja, alt det, Dansk Folkeparti normalt vil bruge til at kategorisere bevidsthed om national identitet.

Jeg synes, det er meget naturligt, at det grønlandske folk har et ønske om mest muligt ansvar for egne forhold. Det er i øvrigt sundt i alle livets forhold, at man har mest muligt ansvar for egne forhold, derfor er det en naturlig bestræbelse, hvis man også er i stand til det økonomisk, og det er det, der fører til min konklusion, nemlig at det er det grønlandske folk selv, som skal træffe beslutning om egen fremtid.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg gerne ser, at rigsfællesskabet fortsætter. Jeg tror også, at det i en moderne verden, hvor der er behov for fællesskab om mange ting, er en værdifuld ting for et lille samfund som det grønlandske at være med i et større fællesskab, så ingen skal være i tvivl om, at jeg synes, rigsfællesskabet er en god ting, og at jeg gerne ser det fortsætte. Men jeg holder på, at det skal være princippet om folkenes selvbestemmelsesret, der gælder, og at det dermed er det grønlandske folk, som selv bestemmer sin egen fremtid.

Jeg vil gerne takke for en konstruktiv og god debat i dag. Det er glædeligt, at der er bred tilslutning til det forslag til vedtagelse, som et flertal af partierne har fremsat, og den beslutning vil udgøre regeringens grundlag for drøftelserne med Grønlands landsstyre om kommissionens udkast til lov om Grønlands selvstyre. Det er

klart, som hr. Lars-Emil Johansen også var inde på, at flere af kommissionens anbefalinger og forslag er udtryk for politiske kompromiser, for sådan må det jo nødvendigvis være i arbejdet i en bredt sammensat parlamentarisk kommission. Men jeg ser kompromiserne som udtryk for en styrke, når der er tale om ordninger, som vi forventer skal have en længere levetid, og derfor vil jeg også benytte lejligheden til at takke Selvstyrekommissionens medlemmer for indsatsen i forbindelse med kommissionens arbejde.

Endnu en gang tak for den brede opbakning til regeringens linje. Der er tale om en beslutning af absolut historisk rækkevidde. Den grønlandske selvstyreordning vil skabe rammen for forholdet mellem Grønland og Danmark ganske mange år frem i tiden.

Kl. 10:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til statsministeren. Hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 10:53

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Statsministeren er jo genial til at lægge røgslør ud over en debat, og det gør han så også her. Han siger, at der er en fair og ligelig fordeling af råstofindtægterne. Jeg skrev det ned med det samme. Jeg står her med Selvstyrekommissionens fem pinde omhandlende økonomien, og der står, at indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland tilfalder Grønlands selvstyre. Der er ingen fordeling af råstofindtægterne. Der er mulighed for, at man kan nedskrive det danske bloktilskud, men det røgslør, statsministeren forsøger at lægge ud, består i, at vi skulle få andel i råstofindtægterne. Nej, efter beslutningen her har vi forlods sagt, at de tilfalder Grønland.

Mit spørgsmål er, hvad argumentet er for på den her baggrund at ændre reglerne om bloktilskud. Det har statsministeren overhovedet ikke berørt. I dag er det sådan, at vi hvert tredje år skal forhandle med Grønland om bloktilskud. Det ligger i dag på 3,2 mia. kr., og plus det løse bliver det ca. 4 mia. kr. alt. Hvert tredje år skal det forhandles, og det vil sige, at Danmark også er i stand til at stille nogle krav. Hvorfor er det sådan, at der med det her grundlag ikke længere skal forhandles? Så skal vi bare betale ved kasse et til vores grønlandske venner uden på nogen måde at kunne diskutere det, uden på nogen måde at gå ind i indholdet, fordi det er en del af det her grundlag, at Grønland fremover har krav på det, der svarer til 3,2 mia. kr. plus det løse i bloktilskud hvert eneste år.

Kl. 10:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 10:54

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jeg synes, det er meget naturligt, at man træffer en beslutning og siger: Bloktilskuddet har en bestemt størrelse, og inden for den ramme kan det grønlandske selvstyre så disponere. Det betyder også, at det kan betale sig for det grønlandske selvstyre at træffe beslutninger, der fører til større indtægter i Grønland uden frygt for, at det så medfører en beskæring af bloktilskuddet fra Danmark. Det er det ene.

Det andet, og det er sådan set det væsentlige i hr. Thulesen Dahls spørgsmål, er spørgsmålet om, hvordan man fordeler råstofindtægterne. Der er det altså en kendsgerning – det fremgår meget klart af betænkningen, og det vil også komme til at fremgå af den fremtidige lov – at så længe der ydes et bloktilskud fra Danmark til Grønland, vil Danmark få 50 pct. af råstofindtægterne til at reducere bloktilskuddet med. Det er en kendsgerning, og det ligger der da en økonomisk fordel i for Danmark, helt uanset at jeg altså synes, at relationen mellem Danmark og Grønland handler om meget andet og meget mere end penge.

Kl. 10:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:55

Kristian Thulesen Dahl (DF):
Tak for svaret. Jeg må sige, at det jo er helt utroligt at høre, at for at inspirere til, at man kan tjene penge, uden at det koster noget på bloktilskuddet, skal vi garantere et bloktilskud på 3,2 mia. kr. hvert eneste år fremover. Jeg troede, bloktilskuddet var udtryk for noget, der var vurderet efter behov, altså et spørgsmål om, hvad behovet er for en overførsel fra Danmark til Grønland, for at vi kan hjælpe vores grønlandske venner.

Nu kan jeg forstå, at det overhovedet ikke skal være udtryk for noget behov længere. Det udbetales ikke ud fra, at der er behov for 3,2 mia. kr. Det er et beløb, man tilfældigvis historisk er nået op på, og så skal vi nu sige, at det beløb – altså de samme penge, vi regulerer det jo hvert år til et højere beløb – vil vi fremover give, uanset hvad der i øvrigt sker i Grønland. Det er jo en ny måde at definere det på.

Derfor er jeg enig med statsministeren i, at det her er en historisk beslutning, at det er en

milepæl i samarbejdet mellem Grønland og Danmark, og derfor er mit afsluttende spørgsmål, som jeg må stille i denne runde, bare: Når det her er så afgørende og så anderledes end den situation, vi har i dag, hvorfor er det så kun i Grønland, at man må stemme om det? Kan vi ikke i Danmark få lov til at få en folkeafstemning, hvor befolkningen kan tage stilling til, om de her meget markante historiske ændringer i forholdet inden for rigsfællesskabet skal træde i kraft?

Kl. 10:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 10:57

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Det første, hr. Thulesen Dahl siger, er, at bloktilskuddet ud i al fremtid vil være 3,2 mia. kr. om året. Det er jo ikke korrekt. Hvis det er sådan, at der kommer råstofindtægter i Grønland, får Danmark halvdelen af dem, og de bruges til at skære ned i bloktilskuddet fra Danmark til Grønland. Det er en kendsgerning.

Det andet er jo, at når vi har sagt, at det er det grønlandske folk, der træffer beslutning om Grønlands fremtid, ville det jo være ulogisk at lægge det ud til en folkeafstemning i Danmark.

Kl. 10:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:57

Søren Espersen (DF):
Statsministeren siger selv og henviser i øvrigt også til, hvad hr. Niels Helveg Petersen siger, nemlig at når man når frem til det sted, hvor bloktilskuddet er i nul, kan Grønland jo selv vælge, om man vil have selvstændighed.

Det er faktisk interessant, fordi jeg synes, det måske er noget, man kan bruge konstruktivt i den her debat i dag. Er det så statsministerens opfattelse, at når vi når dertil, at bloktilskuddet er i nul – og vil det også være Venstres opfattelse fremover, hvis den ulykke skulle ske, at statsministeren en dag ikke længere er statsminister – så må Grønland vælge selvstændighed eller deling af indtægterne? Hvis vi er der, tror jeg, vi så småt kan begynde at tale om det. Så er der en eller anden ting, som vi måske også kan være med til, hvis det altså er det, der er tanken.

Kl. 10:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 10:58

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg tror ikke, at vi i dag skal foregribe den forhandling, der vil finde sted på det tidspunkt, hvor Grønland har fået så store råstofindtægter, at det grønlandske samfund økonomisk er i stand til at klare sig selv. Jeg synes ikke, vi i dag skal tage stilling til, hvordan de forhandlinger skal foregå, eller hvad de skal ende med.

Min pointe er bare, at vi har udtrykt fuldstændig enighed, inklusive opbakningen fra Dansk Folkeparti, i det synspunkt, at det er det grønlandske folk selv, der træffer beslutning om, hvorvidt Grønland på et eller anden tidspunkt skal være selvstændig. Det er næppe realistisk at forestille sig, at det er, før Grønland økonomisk er i stand til at klare sig selv. Givet, at vi er enige om, at grønlænderne selv kan beslutte det, har vi jo også givet grønlænderne muligheden for at beslutte, at de derefter får 100 pct. af råstofindtægterne. Det er jo sådan set det, der er afgørende i den her sag. Men der er jo også mulighed for, at man beslutter at fortsætte rigsfællesskabet. På hvilke vilkår det så skal foregå, nå ja, det må blive et resultat af de forhandlinger til den tid, og det kan jeg ikke forudsige i dag.

Kl. 10:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Søren Espersen.

Kl. 10:59

Søren Espersen (DF):

Nej, men det ville jo bare være interessant også vedrørende det lovforslag, der nu skal fremsættes. Lovforslaget er jo ikke fremsat endnu. Der ligger en betænkning, og så skal der fremsættes et lovforslag. Hvis det kunne fremgå af det lovforslag, at det var valget for Grønland, nemlig at man, efter bloktilskuddet var i nul, ville sige:

Kære venner, så vælger I, om I vil være selvstændige, ellers fortsætter delingen, som den hidtil har gjort. Så er jeg næsten sikker på, at vi ville være til at tale med om det her. Jeg synes, det er væsentligt, at Folketinget står sammen om det her.

Jeg kan ikke forstå, hvorfor statsministeren ikke på en eller måde kan sige, at det da er den måde, det skal ordnes på, det vil jeg kunne løse, i stedet for at sige, at det jo er umuligt at sige, hvad der sker om så og så mange år. Jeg synes, ideen er spændende. Det var faktisk statsministeren selv, der på en eller anden måde fik den lanceret. Jeg ved ikke, om det var planlagt eller ej.

Kl. 11:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Statsministeren.

Kl. 11:00

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, jeg vil nu holde mig til det, som jeg synes er det solide standpunkt i den her sag, nemlig at jeg tror, det er klogest, at vi i dag afstår fra at lægge bindinger på eller forudsætninger ind for de forhandlinger, der til sin tid skal finde sted. Ingen ved, hvor mange år der vil gå, før sådan en forhandling skal finde sted; der kan gå mange år. Det afhænger fuldstændig af, hvor store råstofindtægter det bliver muligt at finde for det grønlandske samfund.

Kl. 11:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til statsministeren. Hr. Søren Espersen i anden runde.

Kl. 11:01

(Ordfører)

Søren Espersen (DF):

Jeg siger tak, også for debatten. I Selvstyrekommisionens betænkning fremgår det, at indtægter fra råstofudnyttelse tilfalder Grønlands selvstyre, som hr. Kristian Thulesen Dahl også citerede. Det har forbavset os, ja, det har faktisk chokeret os, at samtlige øvrige medlemmer af den danske delegation, herunder de borgerlige regeringspartier, Venstre og Konservative, har kunnet acceptere det forhold om ejendomsretten og således klart ikke har handlet i overensstemmelse med Danmarks og det danske folks interesser. Det burde jo være evident og klart, at Danmarks riges undergrund som en selvfølge tilhører Danmarks rige, og at alle borgere i rigsfællesskabet får del i de værdier, der måtte findes i undergrunden. Sådan er det jo i øvrigt allerede i forbindelse med de værdier, som vi slæber op fra Danmarks undergrund i Nordsøen. De fordeles jo solidarisk år efter år, i øvrigt både til Grønland og Færøerne, og det kommer jo altså til udtryk i de milliardstore subsidier.

Danmark har – det er vores holdning – til stædighed uegennyttigt og ihærdigt arbejdet på år efter år at forbedre forholdene i Grønland og for det grønlandske folk. Og af den grund vil det være etisk uantageligt, hvis Danmark ikke skulle få andel i værdierne i tilfælde af, at de umådelige råstofindtægter findes. På mange områder har vi ydet en stor indsats; jeg fik en oplysning om, at Thorkild Kjærgaard, som er museumsinspektør i Nuuk, kunne fortælle, at ud af 200 inuittialekter er der kun den grønlandske tilbage

som skriftsprog, og at det skyldes danske forskeres interesse i at bevare det sprog. De andre er uddøde.

Vi agter ikke under nogen omstændigheder at tilskynde til eller medvirke til at indskrænke det danske rige og vil ikke medvirke til at overdrage statens ejendomsret til dele af det danske rige. Kun i tilfælde af, at det grønlandske folk efter en folkeafstemning har besluttet, at man ønsker en løsrivelse fra det danske rige, vil vi som nævnt acceptere, at det sker.

Jeg skal sige til slut, at debatten har været underlig. Jeg synes ikke, der har været en vilje til reel debat. Det har i høj grad været Dansk Folkeparti, der har ført debatten videre. Det ser jeg egentlig som et tegn på, at de andre partier, specielt Venstre og Konservative, faktisk ikke rigtig ønsker den her debat. De synes, det er en kedelig debat, fordi de godt ved, at de har en rigtig elendig sag. Jeg synes, at den lov, der kommer, som det ligger nu, bliver en skadelig lov i forhold til forholdet mellem Danmark og Grønland.

Da vi ikke selv får mulighed for at stemme her i Danmark, vil jeg egentlig i al beskedenhed opfordre det grønlandske folk, de dele af det, som ønsker et fortsat trykt sammenhold mellem Danmark og Grønland, til at stemme nej ved folkeafstemningen, når den kommer i november måned. Det er den eneste måde, hvorpå man kan sikre, at samhørigheden mellem dansk og grønlandsk stadig vil komme til at fungere, også i fremtiden.

Kl. 11:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 11:04

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg føler næsten trang til at undskylde over for hr. Søren Espersen, at jeg tager ordet nu. Hr. Søren Espersen har på forhånd konkluderet, at han ikke ønsker denne debat. Men jeg tror ikke, at der er så meget at være flov over i forbindelse med den her debat, slet ikke set i lyset af, at et enigt Folketing med undtagelse af Dansk Folkeparti mener, at det her er en god aftale.

Det, jeg egentlig godt vil spørge hr. Søren Espersen om, er, om hr. Søren Espersen ikke finder det positivt med Dansk Folkepartis udgangspunkt, at bloktilskuddet, ved at man låser det fast, ikke kan stige i fremtiden. Det har jo været Dansk Folkepartis ønske i flere år enten at båndlægge midler eller at reducere bloktilskud-

det, og derfor må Dansk Folkeparti vel egentlig være glad for, at man med den her beretning sikrer, at bloktilskuddet ikke stiger i fremtiden.

Kl. 11:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 11:05

Søren Espersen (DF):

Det er jo en underlig ting at diskutere. Selvfølgelig er det da dejligt, at bloktilskuddet ikke stiger. Det er jo i øvrigt pris- og lønreguleret. Det er da skønt nok. Men det er jo ikke en måde at forklare på, at man med et pennestrøg forærer rigets undergrund væk til Grønlands selvstyre, bare fordi vi ved, at bloktilskuddet så ikke stiger fra 3,2 til 3,4 mia. kr. næste år. Det er ikke en måde, jeg synes er fair at diskutere på. Det er ingenting, det er peanuts, det er ligegyldigt.

Kl. 11:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 11:05

Per Ørum Jørgensen (KF):

Der er, som også statsministeren var inde på, stadig væk noget modsætningsfyldt i, at man anerkender, at Grønland har ret til selvstændighed, hvis grønlænderne ønsker det, og dermed også får højhedsretten og dermed rettighederne til undergrunden, men jeg er da glad for, at hr. Søren Espersen anerkender og er glad for, at bloktilskuddet i fremtiden ikke vil stige, således at Grønland i fremtiden selv skal finansiere de opgaver, som Grønland i fremtiden overtager. Det er jo nyt i forhold til den nuværende ordning, hvor bloktilskuddet følger de opgaver, som Grønland overtager fra Danmark. Er det ikke korrekt?

Kl. 11:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 11:06

Søren Espersen (DF):

Jo, men var årsagen til, at man besluttede den her meget, meget vidtrækkende sætning i betænkningen – og det er det, som Det Konservative Folkeparti har været med til at indføre – at indtægter fra råstofudnyttelsen i Grønland tilfalder Grønlands selvstyre, at vi så var sikre på, at bloktilskuddet ikke steg? Altså, helt ærligt, jeg kan ikke forstå, at hr. Per Ørum Jørgensen ikke kan se, at det ikke har spor med hinanden at gøre. Det her er da det afgørende, og det der med, at bloktilskuddet ikke stiger, er ærligt talt ikke noget, vi har spekuleret på i 2 min. Jeg mener ik-

ke, vi nogen sinde har diskuteret det i Selvstyrekommissionen, så har det i hvert fald været på et tidspunkt, hvor jeg lige har været gået ud for at trække lidt frisk luft. Det var der nemlig ofte grund til.

Kl. 11:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages kl. 12.30, hvor vi starter med afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse.

Mødet er udsat. (Kl. 11.08).

Kl. 12:30

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Mødet er genoptaget.

Vi fortsætter forespørgslen om selvstyreordningen for Grønland. Forhandlingerne er afsluttet, og vi går til afstemning.

Der stemmes om forslag til vedtagelse nr. V 77 (*se side 6126*) af Henrik Høegh (V), Mogens Lykketoft (S), Kristen Touborg (SF), Per Ørum Jørgensen (KF), Niels Helveg Petersen (RV), Line Barfod (EL), Anders Samuelsen (NY), Julie Henning (IA), Lars-Emil Johansen (SIU), Pia Christmas-Møller (UFG) og Gitte Seeberg (UFG). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 94 (V, S, SF, KF, RV, EL, NY, IA, SIU, TF og SP), imod stemte: 17 (DF), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 77 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 78 (*se side 6129*) af Søren Espersen (DF) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 32 [afstemning]:

Forespørgsel til ministeren for udviklingsbi-stand om FN's 2015-mål nr. 5.

Af Kirsten Brosbøl (S), Gitte Lillelund Bech (V), Liselott Blixt (DF), Kamal Qureshi (SF), Helle Sjelle (KF), Lone Dybkjær (RV), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Jørgen Poulsen (NY), Pia Christmas-Møller (UFG) og Gitte Seeberg (UFG).

(Anmeldelse 30.04.2008. Fremme 06.05.2008.

Første del af forespørgslen (forhandlingen) 04.06.2008. Forslag til vedtagelse nr. V 76 af Kirsten Brosbøl (S), Gitte Lillelund Bech (V), Tina Petersen (DF), Kamal Qureshi (SF), Helle Sjelle (KF), Lone Dybkjær (RV), Line Barfod (EL), Jørgen Poulsen (NY), Pia Christmas-Møller (UFG) og Gitte Seeberg (UFG)).

Kl. 12:32

Afstemning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om forslag til vedtagelse nr. V 76 (*se side 6091*) af Kirsten Brosbøl (S), Gitte Lillelund Bech (V), Tina Petersen (DF), Kamal Qureshi (SF), Helle Sjelle (KF), Lone Dybkjær (RV), Line Barfod (EL), Jørgen Poulsen (NY), Gitte Seeberg (UFG) og Pia Christmas-Møller (UFG), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 108 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og NY), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 76 er vedtaget.

Forespørgslen er hermed afsluttet.

Kl. 12:33

Samtykke til behandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg skal gøre opmærksom på, at den sag, der er opført under punkt 38 på dagsordenen, kun med Tingets samtykke kan behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet.